LISTY

OSTRAVSKÉ UNIVERZITY

ŘÍJEN 03 ČÍSLO 8 ROČNÍK 11

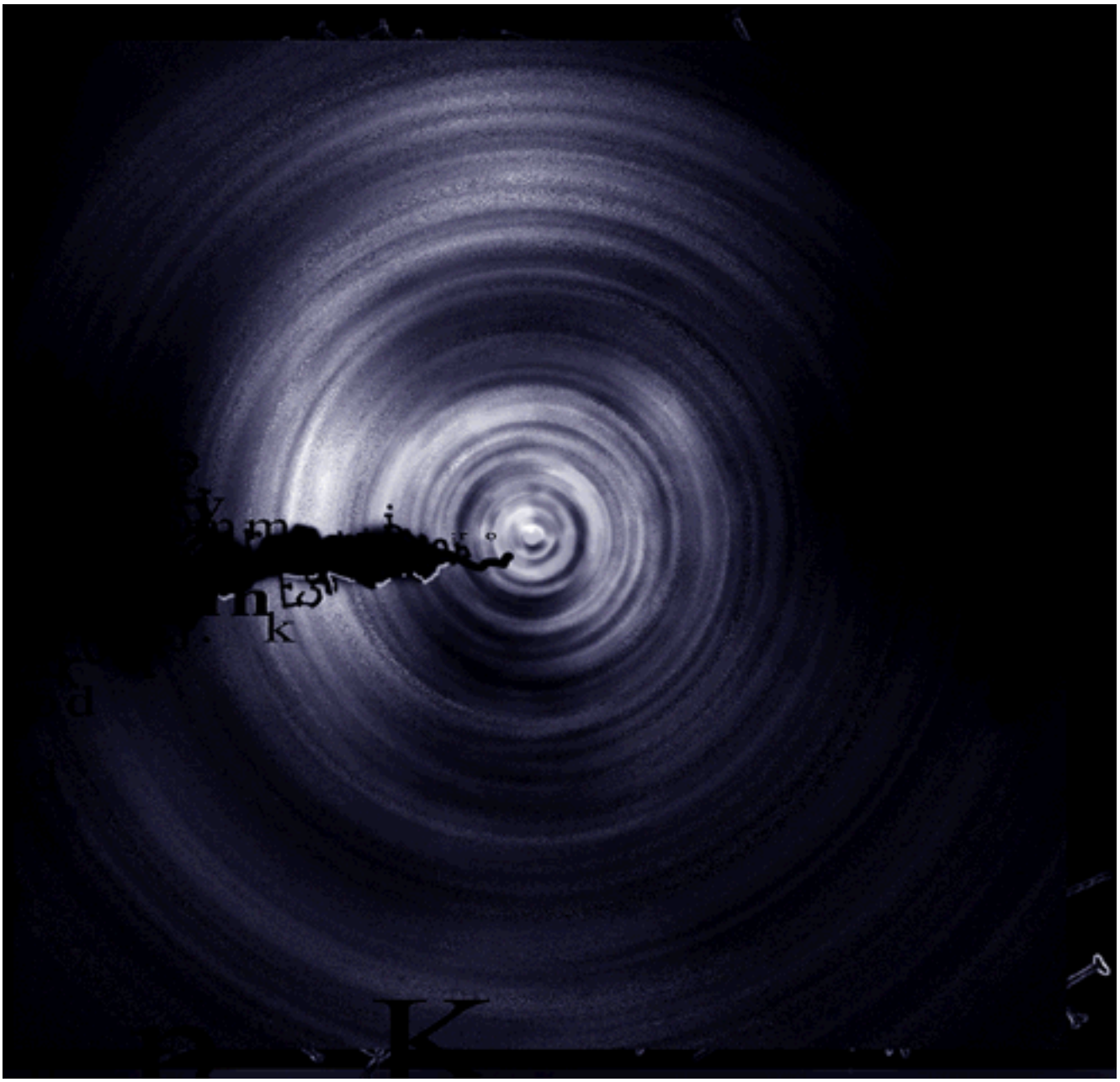

Libor Novotný 2003

Inaugurační projev děkana PřF OU (2) Přijeli do Ostravy pro zahraniční zkušenost (4) Vzácná návštěva na polonistice (6) Ptáme se... (7) Aktivity studentů chemie PřF OU (7) ELT Signposts Brno 2003 (10) ZSF OU plní své poslání (11) Holocaustová studia v USA (13) Filmový klub „Slunečnice se diví“ (17)

Inaugurační projev děkana Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity

Dne 1. října 2003 nastoupil do druhého funkčního období na post děkana Přírodovědecké fakulty doc. RNDr. Petr Šindler, CSc. V nezkrácené podobě přinášíme projev, který přednesl na své slavnostní inauguraci dne 24. září 2003.

Magnificentia Vestra, spectabiles, honorabiles, cives academici, hospites nostri,
dovolte, abych v úvodu svého inauguračního projevu poděkoval především Akademickému senátu Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity v Ostravě za důvěru, kterou vyjádřil jednomyslnou volbou mé osoby na post děkana i pro druhé funkční období. Děkuji také katedře sociální geografie a regionálního rozvoje, která mě do této funkce navrhla. Ujímám se akademické funkce a věřím, že bude ještě dostatek času a příležitostí, abych zhodnotil své počínání v uvedené funkci a aby tak i případně učinil akademický senát.

Zaměřím-li svá dnešní slova k budoucímu rozvoji fakulty, nemohu neučinit několik poznámek k jejímu vývoji za uplynulé tři roky. Při svém inauguračním projevu 2. října 2000 jsem zdůraznil, že přebírám fakultu v konsolidovaném stavu. Dnes za to patří znovu dík mému předchůdci panu profesoru Křivému a rovněž prvnímu děkanovi této fakulty docentu Burianovi. Právě v žádoucí kontinuitě spatřuji dnes úspěšný rozvoj fakulty, k němuž jsem snad i svým podílem přispěl v uplynulých 3 letech. Práce v oblasti výchovně-vzdělávacího procesu vrcholila v roce 2002 akreditací přírodovědeckých fakult. Z nich jsme vyšli se ctí. Inovované a diverzifikované studijní plány, respektující boloňskou deklaraci, byly příčinou našeho úspěchu, stejně tak jako jejich kompatibilita s evropským kreditním systémem. Prakticky jsme prošli akreditačním řízením bez vážného zakolísání. Za to platí ještě jednou můj dík proděkance pro studijní záležitosti, všem vedoucím kateder a také garantům jednotlivých studijních oborů.

Ve vědecké oblasti jsme nastoupili velmi náročný kurs s akcentem na vytváření kompaktních výzkumných týmů a na týmovou spolupráci, na řešení nejen aktuálních úkolů a problémů, ale také na širší zapojení do projektů CEP a mezinárodních projektů. Ne vše se hned plně podařilo, ale dobré výsledky některých kateder potvrzují správnost naší orientace. Ostatně příznivá hodnocení výzkumných záměrů a jednoho výzkumného centra jsou toho hmatatelným dokladem. Doslova za pochodu jsme modernizovali a doplňovali přístrojový park a výpočetní techniku, získali novou moderní budovu pro biologické a geografické obory. Nedostatek finančních prostředků neumožňující další rozvoj je citelný právě v této oblasti a přírodovědně orientované obory postihuje dvojnásob.

PRODĚKANÉ: DOC. ŠPUNDA A DOC. KRIČFALUŠI

Bez vědeckého a odborného růstu pracovníků nemůže existovat žádné vysokoškolské pracoviště. Myslím, že i na této frontě jsme v průběhu 3 let dosáhli víc než dobrých výsledků. Svědčí o tom i jmenování sedmi nových profesorů, habilitace deseti nových docentů a úspěšné ukončení doktorského studia pěti pracovníky.

Bez výrazně ekonomického chování by rozvoj fakulty byl sotva možný. Více než 3 roky aplikujeme důsledně decentralizovaný model rozpočtu, kopírující metodiku MŠMT a Ostravské univerzity přes fakultu až na každou katedru. Byly jsme v tom pochopeni i podpořeni jak katedrami, tak akademickým senátem. Ani v dalších letech nevidíme jinou cestu.

Co nás tedy v nejbližší době čeká? Vycházíme především z koncepce rozvoje fakulty na období 2001–2005. Ta bude v nejbližší době aktualizována a prolongována do konce mého funkčního období.

V oblasti výchovně vzdělávací jsme v kvantitativním slova smyslu na samé hranici únosnosti. Výrazně roste počet přijímaných studentů, nemění se počty učitelů, dosahujeme tedy vyšší produktivity, ale i ta má své meze. Bude třeba sice zachovat vysokou diverzifikaci našich studijních programů a oborů a jejich atraktivitu, současně ale také důsledněji sledovat uplatnění našich absolventů v praxi, nemyslím však, že pouze ve vystudovaném oboru. Jako nezbytný se jeví přechod od prezenčních forem studia k formám kombinovaným a distančním. Velice zřetelné kroky jsme již udělali díky řadě projektů, do nichž se výrazně zapojily především katedry informatiky a počítačů, fyziky, chemie, ale i ostatní, které pochopily, jakým směrem se bude vysokoškolská výuka v nedaleké budoucnosti vyvíjet. Výrazněji a rychleji musí pokročit akreditace studijních programů v angličtině, stejně jako výuka akreditovaných oborů za úplatu.

Je potěšitelný trvalý zájem uchazečů o studium, potěšily nás i účinky motivačních faktorů na kvalitu studijních výsledků. Vytvořili jsme docela zajímavý objem prostředků na prospěchová studia a tím také výrazně vzrostl počet těchto stipendistů. Netěší nás však snaha některých studentů o co nejdelší pobyt na fakultě. Ten není často důsledkem studijních problémů, ale spíše jakýmsi taktizováním, ne-li dokonce zneužíváním statutu studenta. Možná, že je i odrazem a snad i jistým „řešením“ neutěšeného stavu na trhu práce, zejména pak v Moravskoslezském kraji. Ostatně zcela přesvědčivě o tom píše ve svém zářijovém příspěvku pro Listy OU náš pan rektor.

Vědecká práce, to jsou dvě strany jedné mince. Na jedné straně je to cílevědomá snaha pracovníků o další odborný růst, na druhé straně efekt výraznějšího zvýšení úspěšnosti v získávání finančních prostředků z grantových agentur mezinárodních, národních i regionálních. Obě strany této pomyslné mince otevírají také možnost budoucí širší

nabídky doktorských studijních programů, které jsou mimo jiné také jednou z významných podmínek akreditace habilitačních a jmenovacích řízení.

V tomto období vrcholí přípravy projektů v rámci rozvojových programů na rok 2004 vyhlášených MŠMT. Rozvojové programy si kladou za cíl orientovat vysoké školy na zpracování integrovaných projektů tak, že předkladatelé projektů zvolí ty priority, které jsou obsaženy v Aktualizaci dlouhodobého výhledu ministerstva pro oblast vysokých škol na rok 2004. MŠMT vyhlašuje program na podporu rozvoje struktury se 7 prioritami a program na podporu rozvoje internacionalizace také se 7 prioritami. O náročnosti svědčí, že předložené projekty musí splňovat 11 velmi přísných kritérií. Pro předložení rozvojových projektů je stanoven termín 20. říjen 2003. Jsem potěšen, že garanti jednotlivých projektů na nich již usilovně pracují.

Neméně aktuální a zodpovědná musí být také příprava výzkumných záměrů eventuálně výzkumných center s termínem zahájení 1. 1. 2005.

Přírodovědecká fakulta má svá základní pracoviště ve dvou objektech v Moravské Ostravě a ve třech ve Slezské Ostravě. Věřím, že přispívá k větší humanizaci, kulturnosti a příjemnému prostředí obou městských obvodů. Vážíme si každé podpory statutárního města Ostravy i uvedených městských obvodů. A chceme i nadále spolupracovat a spolupodílet se na jejich dalším rozvoji. Totéž platí i vůči Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje.

Jsem potěšen, že mé pozvání na dnešní slavnostní inauguraci přijali představitelé přírodovědeckých fakult v ČR a SR a dalších fakult. Řada z nich jsou našimi spolupracovníky, pravidelně se s nimi setkáváme a řešíme společné problémy. A jim zejména také patří můj dík i za pochopení, s nímž nám vycházejí vstříc na svých fakultách v habilitačních a jmenovacích řízeních nebo při výchově doktorandů. Očekáváme, že v letošním roce budou zahájena resp. ukončena 2 jmenovací řízení, 5 řízení habilitačních a doktorské studium ukončí 9 pracovníků.

Fakulta, to nejsou jen studenti a učitelé nebo vědečtí pracovníci. Je to také aparát děkanátu. Můj srdečný dík patří všem referentkám tohoto útvaru. Myslím, že právě zde nejvýrazněji vzrostla intenzita práce. Zjednodušeně řečeno, každým rokem rostou jejich výkony při konstantním počtu pracovníků. I to je důsledek současné ekonomie vysokých škol.

Mé poděkování za práci patří všem vedoucím kateder a zejména mým nejbližším spolupracovníkům, paní proděkance docentce Kričfaluši, panu proděkanovi docentu Špundovi a tajemnici fakulty paní inženýrce Nevludové. Ve stejném složení nastoupíme do dalšího funkčního období a všichni mají moji plnou důvěru.

Těším se také z korektní spolupráce mezi fakultami Ostravské univerzity a jejich představiteli. Ne vždy všechna jednání probíhají hladce, ale věřím, že dřívější iniciační počin děkana Janáčka znovu oživený děkankou Mrhačovou, tj. pravidelná společná setkání děkanů naší alma mater, přispějí k harmonickému rozvoji naší vysoké školy. Tuto formu vzájemné spolupráce velice vítám.

Vážení přítomní, dovolte, abych na závěr zvolal **„SALVETE NOSTRA ALMA MATER UNIVERSITAS OSTRAVIENSIS ET EIUS FACULTAS RERUM NATURALIUM!“**

Informační a komunikační technologie ve vzdělávání

2003 Information & Communication Technology in Education

Ve dnech 16.–18. září 2003 se konala v Rožnově pod Radhoštěm 4. konference „Informační a komunikační technologie ve vzdělávání“ (ICTE'03). Konference se zúčastnilo 87 pracovníků terciární sféry, z regionálního školství a institucí spojených s problematikou se zavádění informačních a komunikačních technologií do řízení vzdělávání.

Na konferenci zaznělo 7 zvaných přednášek a 48 příspěvků v 5 tematických sekcích:

- Virtuální škola a univerzita
- Integrace ICT do výuky
- Softwarová a hardwarová podpora ICT
- Evaluace eLearningu
- Certifikace v eLearningu

Účastníci přijali následující závěry a doporučení:

1. Je potřebné sledovat vývoj terminologie v oblasti eLearningu.
2. Je nutné dále směrovat úsilí na evaluaci eLearningu jako nástroje zvyšování kvality vzdělávání.
3. Je podstatné zvažovat pedagogicko-psychologické zvláštnosti procesu učení se v elektronickém prostředí (změna charakteru kognitivního procesu, vztahu učitel – studující, motivace…)
4. V rámci zvýšení efektivity a kvality procesu vzdělávání roste význam softwarových nástrojů metodologicky a didakticky podporujících eLearning.
5. Ukazuje se nezbytné akcentovat a podporovat interoperabilitu systémů používaných v rámci počítačové podpory vzdělávání, a to na bázi mezinárodně uznávaných standardů a norem.
6. Doporučujeme zohledňovat zásady takzvané bezbariérové přístupnosti vyvíjených aplikací a výukových materiálů pro zrakově postižené a další skupiny vyžadující speciální přístup ke vzdělávání.

Účastníci ocenili práci managementu konference a vyjádřili všem poděkování a přesvědčení, že konference bude organizována i v dalších letech.

- EM -

ÚČASTNÍKY KONFERENCE PŘIVÍTALO PŘÍJEMNÉ PROSTŘEDÍ MOTELU RELAX

Ze zasedání Akademického senátu

V pondělí 22. 9. 2003 proběhlo první zasedání AS v tomto semestru, z obsahu jednání vybíráme:

1. AS OU vyhlásil dnem 29. 9. 2003 začátek volebního období, které předchází volbě rektora OU pro funkční období 2004/2007.
2. **Návrhy kandidátů na rektora OU může podat kterýkoli člen akademické obce členům AS do pátku 24. 10. 2003, do 10.00 hodin, kandidátka bude zveřejněna 31. 10. 2003.**
3. Ve středu 12. 11. 2003 ve 14. 00 hodin se koná shromáždění akademické obce v aule OU, na němž se představí jednotliví kandidáti.
4. **Volba rektora proběhne 24. 11. 2003, případné druhé kole se uskuteční 1. 12. 2003.**
5. Prorektorka dr. Srpová informovala o průběhu přijímacího řízení na jednotlivých fakultách, o doporučení konat v příštím akademickém roce zápis do prvních ročníků v červencovém termínu, o průběhu pilotního kola evaluace a o problematice placení školného u studentů, kteří přesáhli standardní dobu studia.
6. Rektor OU doc. Pánek seznámil členy AS s představami o dalším směřování OU.

- IG -

Přijeli do Ostravy pro zahraniční zkušenost

V rámci partnerské smlouvy s německou Univerzitou Erfurt pobyla v době od 28. 9.-5. 10. 2003 na Ostravské univerzitě skupina 13 erfurtských studentů spolu se svým učitelem Dr. Horstem Ehrhardtem, aby absolvovala odborné didaktické praktikum na ostravských základních školách, gymnáziích a na jazykové škole. Tři z těchto erfurtských studentů zůstanou na Ostravské univerzitě do konce října a jako tutoři - pomocníci učitele se zapojí do vyučování na katedře germanistiky.

Díky pochopení a energické pomoci vedoucí Kabinetu pedagogických praxí paní Mgr. Lucie Dokoupilové mohli erfurtští studenti hospitovat celkem ve 12 různých hodinách němčiny. Součástí praktika bylo několik kulturních a sportovních akcí. Na ostravské radnici přijal studenty dr. Zdeněk Sladovník, vedoucí sekce zahraničních a vnějších vztahů. Program pak vyvrcholil v sobotu společným česko-německým výstupem na Lysou horu a v neděli návštěvou premiérového představení Pucciniho opery „Madam Butterfly“.

Druhá část praktika se uskuteční v prvním listopadovém týdnu, kdy studenti Ostravské univerzity pojedou do Erfurtu.

Co řekli němečtí studenti o svém pobytu

Častým místem interkulturních setkání se pro nás stala ostravská tramvaj. Strávili jsme v ní hodně času a zažili tu každý den něco jiného: Kolizi s autem, seděli jsme v nesprávné tramvaji nebo tramvaj jinak odbočila. V tramvaji jsme se setkali s nejrůznějšími ostravskými lidmi. A k tomu jsme se naučili několik českých slov. Např.: „Příští zastávka.“

Denise Pospischil

Ostravě se i v Německu říká „černé město“, a proto mě myšlenka na návštěvu Ostravy spíš odrazovala. Přesto jsem se rozhodla zúčastnit se praktika a pak zůstat ještě další čtyři týdny na katedře germanistiky jako tutorka. Již první dny v Ostravě mě přesvědčily o tom, že se lidé snaží starou Ostravu proměnit a dívat se do budoucnosti. Ostrava je městem, kde se hodně buduje.

Verena Wagner

Ostravu sice nelze dost dobře srovnávat s New Yorkem, Paříží, Berlínem nebo Miami, ale lze ji stejně jako tato města poznávat. Měli jsme příležitost poznávat kulturu, společenský život, přírodu, historii a vyučování cizím jazykům v Ostravě a okolí. Náš program byl pestrý a zajímavý. Srdečné díky. Městu i zemi přeji hospodářský vzestup, modernizaci a dostatek finančních prostředků na všechno, co je důležité a co je potřebné.

Annika Becker

Ostrava pro mne znamená novou zkušenost. Zajímavým startem do ostravského týdne byl bazén s výbornou saunou. V Ostravě jsem poprvé zažila klavírní koncert a operu – ty mi zůstanou v paměti napořád. Absolvovali jsme hodně hospitací na různých školách. Také ty mi přinesly nové zkušenosti a dojmy.

Xenia Behnisch

Ostrava se otevírá světu, opouští prostřednictvím nejrůznějších aktivit image „černého města“ a stává se městem sportu, městem mezinárodních soutěží, vztahů a kontaktů. S otevřeností navenek jsem se setkal i během hospitací na nejrůznějších školách. Pobyt v Ostravě pro mne znamená velké obohacení.

Frank Rittermann

Ahoj Ostravo! Byl jsem tu už jednou, a to před 10 lety. Tehdy mi to šedivé prázdné město připadalo jako jakési „ghost-town“, místo, kde je lepší se radši dlouho nezdržovat. Dnes je z někdejšího průmyslového města centrum kulturních setkání. Když se v Ostravě o víkendu otevřou brány Stodolní ulice a rozjede se program pro lidi zblízka i zdaleka, člověk přímo cítí, jak ve městě pulzuje život. Už se těším na příští měsíc, který tady strávím. Zatím ahoj.

Normen Gößinger

Když může člověk poznat jinou zemi, jinou kulturu, jiné lidi a tentokrát také jiný vzdělávací systém, je to vždy zážitek. Také Ostrava pro mne znamená novou zkušenost. Bylo to moc pěkné, že jsme mohli poznat jiný kout České republiky, neboť tato země může nabídnout víc než jen Prahu.

Alexandra Clas

Byl to pro mne neobvyklý zážitek, že jsem mohla v rámci svého studijního oboru „němčina jako druhý jazyk“ navštívit Ostravu. Získala jsem tak představu o českém vzdělávacím systému a mohla jsem spoluprožívat několik hodin vyučování němčině na českých školách. Pro mé studium je to velmi užitečné. Chvála patří organizátorům, kteří nám pobyt umožnili.

Nadine Neuhäuser

Vítr se otáčí. V ulicích města je sice ještě průmyslový vzduch minulých časů, zároveň se ale zvedá čerstvý vítr změn. Ostravští obyvatelé chtějí ovládat němčinu i další cizí jazyky a chtějí budovat zahraniční kontakty. O tom jsem se mohla přesvědčit v průběhu hospitačního praktika, jež bylo pro mne osobně velmi důležité. Největší dojem na mne udělaly jazykové znalosti, a to nejen ve třídách, ale i mimo ně.

Melanie Storandt

Sobota 4. října 2003 ve 12.45 hod. U Veličků. Po slunném dopoledni už skoro dvě hodiny prší šňůry deště. Právě jsme zalezli do útulné chaty U Veličků. Čerpáme novou sílu z horkého čaje s citronem a z polévky. Útulná atmosféra chaty zve ke snění. Tiskneme se k sobě a myslíme na zážitky uplynulého týdne. Na návštěvu hornického muzea, na hamletovské představení v loutkovém divadle, na Moritzovu roli hosta v české školce a také

na nekonečné minuty strávené jízdou tramvají. Zítra nás na závěr čeká opera. Děkujeme za společně strávený čas plný zážitků.

Moritz a René Fritzsche

Mám za sebou týden, jenž byl naplněn novými setkáními a jenž mi přinesl nové zkušenosti s vyučováním němčině na různých typech českých škol. Bylo pro mne velmi užitečné, že jsem mohla poznávat, jakým způsobem a s pomocí jakých metod se čeští žáci učí němčinu. Všechny nové zkušenosti si po tomto týdnu plném zážitků „sbalím do batohu" a vezmu s sebou na další cestu.

Andrea Krippendorf

V Ostravě se nám dostalo velmi srdečného a pohostinného přijetí a čekal tu na nás bohatý a zajímavý doprovodný program. Bazén se saunou, Hornické muzeum v Petřkovicích, loutkové divadlo, Stodolní ulice, klasický klavírní koncert, opera, výšlap na Lysou horu. Poznala jsem nejen město a nové lidi, ale také různá ostravská vzdělávací zařízení. Prostřednictvím hospitací ve vyučování němčině na základních školách, na jazykové škole a na gymnáziích jsem si velmi rozšířila svou pedagogickou zkušenost. Srdečný dík paní Zajícové a panu Ehrhardtovi za organizaci tak vydatného didakticko-zeměvědného praktika v Ostravě.

Olga Scheibler

Do Ostravy se rád vracím již od roku 1992. Znám se s kolegyněmi a kolegy katedry germanistiky a již jsme se stali přáteli. Spojují nás obdobné zájmy i problémy – radost z našich šikovných studentů, vztek na univerzitní byrokracii a také společné plány a projekty. Podnikáme však i společné výlety, chodíme na koncerty a plavat.

Ostravu jsem si zamiloval na druhý pohled. Za fasádou průmyslového města září mnoho drahokamů, které objevuji postupně – elegantní funkcionalistická radnice, poučné hornické muzeum a loutkové divadlo se svým mezinárodním festivalem. Během tohoto pobytu na mne udělalo největší dojem, s jakou suverenitou a s jakým angažmá pracuje učitelský sbor na Soukromém šestiletém gymnáziu v Ostravě-Hrabůvce. Tam zcela jistě vyrůstají mladí lidé, kteří najdou svou cestu do Evropy a své místo v Evropě.

Dr. Horst Ehrhardt

Každý den v Ostravě nám přinesl nové dobrodružství. O Ostravě jsem zpočátku nevěděla nic, kromě toho, že leží na druhém konci České republiky. Když jsem dorazila na místo, musela jsem na každém kroku obdivovat energii, s níž obyvatelé Ostravy řeší velké i malé problémy všedního dne. Je toho ještě určitě mnoho, co je tu třeba změnit a udělat, jsem však přesvědčena, že obyvatelé tohoto města vše dobře vládnou.

Mareike Vinz

ZPRACOVALA PAVLA ZAJÍCOVÁ

PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA 2003 V OSTRAVĚ

Každým druhým rokem, letos už pošesté, se uskutečnila na katedře pedagogiky Pedagogické fakulty Ostravské univerzity takto nazvaná mezinárodní konference. Setkali se zde učitelé vysokých škol a dalších pedagogických pracovišť ze Slovenska, Polska a naší republiky, aby ve formální i neformální části konference diskutovali o otázkách pedagogické diagnostiky, postavení učitelů a vychovatelů a dalších problémech školství v uvedených zemích. Je potřebí poznamenat, že není mnoho rozdílů mezi námi a našimi východními sousedy.

REKTOR OU – PETR PÁNEK

Letošní konference se od předcházejících pěti částečně lišila svým zaměřením. V minulých letech jsme mimo jiné pracovali v různě zaměřených sekcích, tentokrát byly oba dva dny (17.–18. 9.) věnovány jen jednomu tématu, kterým jsou výchovně zanedbané děti. Je známo, a mnohá vystoupení to znova potvrzovala, že tyto děti přinášejí učitelům a vychovatelům mnoho potíží na jedné straně a na straně druhé právě ony jsou těmi nejpotřebnějšími, těmi, kterým by se mělo dostávat té nejvýraznější pomoci.

V úvodu jednání vystoupil rektor Ostravské univerzity doc. Ing. Petr Pánek, CSc, a pak následovala dlouhá řada sdělení, která byla zaměřena jak obecněji, např. k diagnostice a práci s těmito dětmi ve škole i jinde (M. Kurelová, L. Langr, P. Kompolt, Z. Mlčák), tak také specificky, např. k práci ústavů, šikaně a k různým terapeutickým postupům (J. Sekera, M. Kisiel, J. Šimíčková-Čížková, A. Zawada aj.). Protože před zahájením jednání obdrželi účastníci Sborník se všemi referáty, zbylo dost času na prodiskutování mnoha témat.

Všech šest minulých konferencí k pedagogické diagnostice nás zavazuje v této tradici pokračovat. Přejí si to i naši wroclawští, opolští, katowičtí i bratislavští hosté a rovněž tak kolegové od nás. Doufáme tedy, že v roce 2005 se znovu setkáme, tentokráte nad úkoly školské diagnostiky.

DOC. PHDR. LADISLAV LANGR, PH.D.
KATEDRA PEDAGOGIKY PDF OU

Úspěch studenta Ostravské univerzity v celostátní soutěži

V závěru minulého akademického roku se dne 24. června uskutečnilo na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze na Albertově celostátní kolo Soutěže vědecké odborné činnosti (SVOČ) v oboru geografie. Velkým úspěchem je, že druhé místo obsadil student Ostravské univerzity **Jan Juráček (5. ročník oboru fyzická geografie a geoekologie)** s prací na téma Jihlavsko-sázavská brázda – morfostrukturní analýza.

Odborná porota, složená ze zástupců většiny regionálních poboček České geografické společnosti, posuzovala práce 11 přihlášených studentů (1 se nedostavil). Hodnocení prací nebylo nijak jednoduché. Hlavními kritérii hodnocení byla veřejná prezentace a obsah samotné práce. Všichni účastníci obdrželi řadu cen, zejména knižních. První tři dostali také finanční odměnu.

Účast na SVOČ lze studentům jen doporučit. Především proto, že se tímto způsobem lze naučit svou práci prezentovat před publikem a také lze touto cestou získat kontakty na kolegy z jiných univerzit.

Za katedru fyzické geografie a geoekologie PřF OU

MGR. TOMÁŠ PÁNEK

Vzácná návštěva na polonistice

V úterý 30. září 2003 navštívila na pozvání vedoucí katedry slavistiky doc. PaedDr. Jany Raclavské, Ph.D., ostravskou polonistiku paní Grażyna Kostrusiak, konzulka Generálního konzulátu Polské republiky v Ostravě.

Setkání se zúčastnili pedagogičtí pracovníci oddělení polonistiky. Za Filozofickou fakultu OU uvítala vzácného hosta děkanka doc. PhDr. Eva Mrhačová, CSc., která ocenila kontinuitu dobrých vztahů a plodnou spolupráci mezi generálním konzulátem a polonistickým pracovištěm OU a nastínila možnosti a oblasti dalších kontaktů.

Vedoucí oddělení polonistiky prof. PhDr. Jiří Damborský, DrSc., vyzdvihl pomoc konzulátu při organizování vědeckých a studentských konferencí, při navazování kontaktů s polskými vysokými školami a při získávání jejich pracovníků pro vědeckou a pedagogickou činnost na Ostravské univerzitě.

ZLEVA: DOC. E. MRHAČOVÁ A G. KOSTRUSIAK

Paní konzulka si se zájmem prohlédla naše pracovní prostředí, vybavení polonistické knihovny a pozorně vyslechla informace doc. Raclavské o pedagogické a vědecké činnosti jednotlivých pracovníků a o počtech posluchačů v jednotlivých oborech studia a ročnících. Přislíbila pomoc konzulátu při doplňování knižního fondu a informovala o možnosti, kterou mají studenti z řad polských národnostních menšin studující na vysokých školách ve svých zemích – získat totiž finanční podporu v rámci polského stipendijního fondu „Semper Polonia“.

Návštěva měla nejen pracovní, ale také společenský charakter. Na závěr poděkovala paní konzulka za pozvání a možnost seznámit se s ostravskou polonistikou, která má význam nejen pro region, ale také pro přeshraniční spolupráci. Společně bylo konstatováno, že taková setkání, o která projevily zájem i sdělovací prostředky, jsou potřebná, a proto budou pokračovat.

PHDR. ZOFIA MATYSKOVÁ

3. CENA v soutěži „e-learning v praxi“ ICETA‘2003

Kurz Informatika a výpočetní technika v praxi autorů Mgr. Martina Malčika, Ing. Lubora Binara a Ivo Řepky, vytvořený Centrem informačních technologií Ostravské univerzity, obsadil výborné třetí místo v kategorii online kurz v mezinárodní soutěži, která se konala v rámci konference ICETA v Košicích.

Znamenalo to 2. místo mezi účastníky z České republiky a vítězství mezi akademickými kurzy.

Do soutěže bylo přijatých celkově 48 přihlášek projektů ze SR a ČR, které posuzovala 15členná mezinárodní porota, tvořená uznávanými odborníky v oblasti nových forem vzdělávaní (zástupci akademické sféry, nestátních vzdělávacích a jiných institucí).

Předsedkyní poroty byla doc. Ing. Z. Lustigová, CSc., z Univerzity Karlovy v Praze.

Soutěžní projekty byly rozdělené do tří kategorií a v těchto kategoriích byly i posuzovány.

V kategorii „Online kurz“ bylo hodnocených celkově 24 přihlášených projektů s následujícím výsledkem:

1. místo: Projekt „e-ekonomia“ (Luticová G., Junior Achievement Slovensko – Mládež pre budúcnosť)

2. místo: Projekt „Evropská unie – základní modul“ (Pradlová J., IBM, Česká republika)

3. místo: Projekt „Informatika a výpočetní technika v praxi“ (Binar L., Malčik M., Řepka I., Ostravská univerzita, Česká republika)

Další místa nebyla porotou určena.

V kategorii „Podpůrný materiál pro online vzdělávání“ bylo hodnocených celkově 20 přihlášených projektů s následujícím výsledkem:

1. místo: Projekt „Efektívna práca na počítači“ (Mikuš Ź., Žilinská univerzita)

2. místo: Projekt „Internetová učebnice“ (Čipera J., Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Česká republika)

3. místo: Projekt „IP videostreamingový server“ (Velk J., Technická univerzita Košice)

V kategorii „Komplexní online vzdělávací systém“ se porota rozhodla neudělit žádné ocenění a nestanovit výsledné pořadí přihlášených projektů. Důvody nebyly specifikovány.

Uvedené výsledky byly vyhlášeny v rámci závěru konference ICETA 2003 v Košicích. Oceněné projekty byly odměněny hodnotnými cenami a diplomy.

RICHARD KOLIBAČ

Výchovné ústavy a zdravý životní styl

V rekreačním středisku Peřeje na Ostravici proběhly koncem září a v prvním týdnu v říjnu kurzy pro ředitele výchovných ústavů a jejich pracovníky – vychovatele (na základě projektu dr. Císařové). Vyučující katedry pedagogiky pro ně připravili a posléze také realizovali program zaměřený na zdravý životní styl v podmínkách výchovných ústavů – což se lehce řekne, ale v každodenní praxi to může být téměř nadlidský výkon. Týdenní pobyt (přesněji od nedělního večera do pátečního odpoledne) byl naplněn především psychologickými disciplínami (dr. Šišák, dr. Mlčák, dr. Vraník), zaměřenými na sebepoznávání a zvládání stresu a zátěže. O principech řízení výchovných ústavů a jiných institucí hovořil doc. Sekera, dr. Prokešová se zaměřila na problematiku výchovy a některých jejích nedostatků v současných rodinách, doc. Šimíčková–Čížková připomněla kapitoly z vývojové psychologie a dr. Lasotová nadchla svým vstupem, zaměřeným na sebevyjádření výtvarnou cestou.

Doufejme, že se kolektivu katedry pedagogiky podaří získat podobný grant i pro rok 2004 tak, aby jejich snaha nezůstala jen ojedinělou akcí. Tím spíše, že samotní účastníci ze severní Moravy byli hrdí na to, že tak skvělá akce nevzešla z Čech, a dokonce ani ne z Prahy, ale právě z Ostravy (a byli tím pádem na nás dokonce pyšní).

Katedra pedagogiky tak úspěšně prezentovala Ostravskou univerzitu i za hranicemi svého regionu, což by mělo potěšit nejen její členy, ale v podstatě všechny kolegy z jiných kateder a fakult. Tím spíše, že podle hodnocení zúčastněných byl kurz opravdu úspěšný a jeho pokračování by mnozí přivítali dokonce s nadšením! Což je to nejlepší vysvědčení pro všechny, kdo se na jeho přípravě a realizaci podíleli.

MP

Ptáme se...

Tentokrát jsem oslovila prof. Ing. Viléma Nováka, DrSc., ředitele Ústavu pro výzkum a aplikace fuzzy modelování, a položila mu dvě otázky:

Jaké významné události očekáváte ve Vašem ústavu v nastávajícím akademickém roce 2003/2004?

Nejvýznamnější akci už vlastně máme za sebou. Ve dnech 20.-23. září se ve Valticích konal již **šestý společný česko-japonský seminář „Data Analysis and Decision Making under Uncertainty“**. Tento seminář jsme začali organizovat jako pravidelnou každoroční akci na základě projektu česko-japonské spolupráce „Metody pro podporu rozhodování v podmínkách neurčitosti - aplikace v ekonomii a inženýrství” v rámci bilaterální spolupráce KONTAKT, který spolufinancuje MŠMT. První ročník organizoval ÚVAFM v r. 1998 na Čeladné. Další ročníky byly střídavě v Japonsku a v Česku (organizaci připravila Vysoká škola ekonomická v Praze) a tento šestý ročník jsme

opět organizovali my. Vybrali jsme krásné historické město Valtice na jižní Moravě, kde se seminář konal na zámku v hotelu Hubertus. Pro naše japonské přátelé to bylo velmi atraktivní a při závěrečném večeru měli dokonce příležitost zatančit si u cimbálovky. Odjížděli spokojeni a dostali jsme už od nich několik děkovných e-mailů.

Dále nás čeká účast na několika mezinárodních konferencích, na nichž pravidelně prezentujeme své výsledky. Patrně nejatraktivnější je konference v Thajsku na konci roku, na niž jsem byl pozván, abych přednesl plenární přednášku. Mezi nejvýznamnější konference patří FSTA’2004, která se od r. 1992 koná každé dva roky v Liptovském Jánu. Konference se pravidelně zúčastňují 3-4 pracovníci ústavu, kteří na ní prezentují své výsledky.

Jaké úkoly čekají v tomto období Váš ústav a které nejžhavější problémy budete muset řešit?

To nejdůležitější, co nás v příštím roce čeká, je příprava nového výzkumného záměru. Pro nás je to hlavní zdroj financování, protože peníze, které jsme zpočátku dostávali na základě projektu MŠMT „Podpora výzkumu na vysokých školách“, byly po jeho skončení v r. 2000 převedeny do výzkumného záměru. V příštím roce však záměr končí a čeká nás soutěž o nový projekt. Musíme se připravit velmi pečlivě, a zejména se soustředit na nové výzkumné směry. Naštěstí máme na co navázat, protože seznam všech publikací od začátku existence ústavu čítá již téměř 200 položek, z toho naprostá většina jsou publikace v mezinárodních recenzovaných časopisech a sbornících z mezinárodních konferencí a také 4 monografie, z nichž 3 byly publikovány u renomovaných zahraničních nakladatelství. Kromě toho jsme dokončili specializovaný softwarový systém pro fuzzy modelování LFLC 2000. Nyní se budeme zamýšlet nad celkovým dalším výzkumným zaměřením ÚVAFM. Pokud všechno vyjde, rád bych ústav trochu rozšířil, a to zejména o mladé pracovníky, kteří se v poslední době objevili mezi našimi doktorandy.

Děkuji za odpovědi.

JIŘINA VEČEŘOVÁ

Aktivity studentů katedry chemie PřF Ostravské univerzity

V letním semestru akademického roku (2002/2003) se studenti učitelství VVP (ZŠ i SŠ), aprobace s chemií, mohou pochlubit několika aktivitami, které jistě stojí za zmínku:

1. Studentka 4. ročníku učitelství VVP pro ZŠ, aprobace chemie – biologie, **Monika Pastuzková** úspěšně reprezentovala v minulém akademickém roce katedru chemie jednak na Studentské konferenci o projektové výuce v Praze, jednak na vědecké soutěži Slovenské akademie věd (SAV) v Bratislavě, kde obdržela cenu předsedy SAV za druhé místo v didaktické sekci. Tato cena jí byla udělena za téma Projektová výuka - papír, kterou sama realizovala na základní škole.

2. Koncem května roku 2003 se **studenti**

4. ročníku učitelství VVP pro SŠ, aprobace chemie – biologie, jmenovitě **Martina Lubojacká, Hana Struhařová, Aleš Chupáč a Radovan Volný**, zúčastnili tradičního Jarmarku chemie, fyziky a matematiky, který se konal již potřetí na olomouckém výstavišti pod záštitou Přírodovědecké fakulty UP v Olomouci. Na tomto jarmarku se prezentovaly katedry chemie, fyziky a matematiky UP, katedra chemie VŠB TU v Ostravě a poprvé sem byli přizváni také studenti naší katedry – katedry chemie Přírodovědecké fakulty OU. Jejich stánek vzbudil zasloužený ohlas, protože studenti dokázali jednoduchou a zábavnou formou zpřístupnit i těm nejmenším dětem tak obávaný předmět, jako je chemie.

dokončení na str. 8

Šťastný nápad

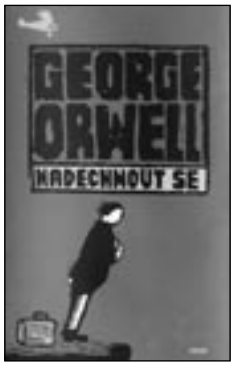

„Ten nápad jsem dostal právě v den, kdy jsem si pořídil nový umělý chrup. To ráno si dobře pamatuju. Kolem čtvrt na osm jsem vyskočil z postele a zamířil do koupelny; právě včas na to, abych nechal prcky pěkně přešlapovat na chodbě. Bylo pochmurné lednové ráno“ – takto začíná román britského spisovatele George Orwella Nadechnout se (Coming Up for Air) z roku 1939, který v letošním roce zpřístupnili českým čtenářům **dva členové katedry anglistiky a amerikanistiky naší univerzity, překladatel Petr Kopecký a autor doslovu Chris Hopkinson**. Pro Petra Kopeckého to byl překladatelský debut. Vzhledem k tomu, že náš kolega neměl s překládáním umělecké literatury žádné zkušenosti, šlo z jeho strany svým způsobem o riskantní krok do neznáma. O to více ho může těšit, že se vydání jeho překladu Orwellova posledního předválečného románu ujalo prestižní nakladatelství Odeon, které je na českém knižním trhu proslulé svým uváděním hodnotné překladové literatury.

Již dnes lze říci, že jeho překlad v množství vydávaných děl nezapadl, neboť až dosud na něj vyšlo deset recenzí, mimo jiné i v Lidových novinách, Britských listech, Právu, Mladé frontě Dnes i Deníku Sme. Skutečnost, že se žádný z recenzentů kriticky k úrovni samotného překladu nevyjádřil, je možno připsat jen k překladatelovu dobru, protože recenzenti v našich luzích a hájích zpravidla registrují překladatele jen tehdy, když u nich čeština dostává na frak.

Za zmínku stojí i brilantně napsaný doslov Chrise Hopkinsona, jemuž se podařilo poměrně málo známý Orwellův román zasadit do širšího kontextu autorovy prozaické tvorby. Přestože tato próza zůstává poněkud ve stínu slavných románů Farma zvířat nebo 1984, Hopkinson přesvědčivě dokládá, že se tak děje poněkud nezaslouženě, neboť podle jeho slov tento román „vzácně spojuje několik ústředních témat Orwellovy tvorby do jednoho mimořádně silného celku.“

Na rozdíl od vypravěče Orwellova příběhu George Bowlinga si kolega Petr Kopecký k získání nápadu žádný umělý chrup pořizovat nemusel. Podnět k přeložení Orwellovy knihy získal za jiných, mnohem příjemnějších okolností během rozhovoru s olomouckým amerikanistou Matthew Sweneyem. Dodejme, že to byl nápad více než šťastný a pro české čtenáře objevný.

STANISLAV KOLÁŘ

Aktivity studentů katedry chemie PřF OU

dokončení ze str. 7

3. 1. června se studentky **4. ročníku** učitelství VVP pro ZŠ, aprobace chemie – biologie, **Marcela Bucharová, Hana Hrnčířová a Monika Černická** zúčastnily oslavy Dne dětí v malé vesničce Albrechtičky se svou „Alchymistickou dílnou“, kde malým dětem místní ZŠ předvedly „kouzla“. Nutno říci, že i děti předškolního věku si rády zkusily chemický pokus s atraktivním názvem Sloní pasta, Chemikova zahrádka či tajné inkousty.

4. Koncem srpna proběhl na ZŠ v Bystřici nad Olší 2. ročník Krajského odborného soustředění chemiků (KOS) pro děti ve věku 14–16 let. Jednalo se především o řešitele okresních a krajských kol chemické olympiády kategorie D a C. Toto soustředění se konalo pod záštitou Stanice mladých přírodovědců v Ostravě-Porubě a katedry chemie Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity v Ostravě za finančního přispění Moravskoslezského kraje na projekt „Letní krajská odborná soustředění biologů a chemiků MSK“. Týdenního soustředění se zúčastnilo 20 dětí ze všech okresů našeho kraje. Po celou dobu pobytu dětí v nádherné, moderní základní škole a překrásném prostředí Bystřice nad Olší pracovali i **studenti 4. ročníku** učitelství VVP pro SŠ i ZŠ, aprobace chemie-biologie, jmenovitě: **Eliška Greplová, Aleš Chupáč, Patrik Kočí a Radovan Volný**, a to jak na programu odborném, tak na programu zábavném. Naši studenti

prokázali velkou dovednost při odborné přednášce i při prezentaci efektních pokusů, organizaci her s chemickou tematikou, organizaci chemického orientačního běhu, vedení práce s PC apod. Nadšení dětí nebralo konce, o čemž svědčí dvě z mnoha citací: *„Líbilo se mi, že snahou lektorů bylo zapojit všechny. Nebyla to chemie – jako že prostě se to teď všichni naučíme a musíme to umět – byl to takový nenásilný způsob učení. Teď nemůžu říct PROČ – prostě se mi to líbilo. A taky pokusy byly úžasné. Byl to pro mě pohled na chemii z jiné strany – takové „barevné“ oživení. No, a možnost vyzkoušet si některé pokusy byla taky úžasná. Více se mi líbilo v laboratoři, protože když si něco zkusím sama (většinou), lépe se mi to pamatuje. Bylo to o moc lepší, než jsem očekávala. Program byl zábavný – líbil se mi.“*

„Odborný program byl hodně nabitý. A to je dobře. Proto jsme sem taky jeli. Jen času na vše zajímavé se mnohdy nedostávalo. Já bych přednášky mohla poslouchat celé dny. Zvláště, když mají zajímavé téma (o toto nouze nebyla). Na odborném programu se mi líbilo vše, jen to horko v posluchárně ne, ale to sem nepatří. Nic mi nescházelo – opravdu ne! Zábavný program byl zvládnutý na jedničku s hvězdičkou. Udivilo mě, že jste si s tím dali takovou

práci. To jsem vůbec nečekala! Závěrečné pokusy by se daly zahrnout do obou typů programů (odborného i zábavného), ale na mě to zanechalo úžasný dojem. Ve skutečnosti je to vždycky lepší než na videu. A rozdávat „recepty“ na pokusy je skvělý nápad!“

Myslím si, že všechny výše uvedené akce byly velkým přínosem nejen pro ty, pro které byly realizovány, ale také pro samotné studenty učitelství chemie. Chtěla bych jim i touto cestou poděkovat za aktivitu a elán, s jakým se do realizace akcí pustili.

MARIE SOLAROVÁ

Jak a co se kritizuje na německých univerzitách - 2. část

IV. Hodnocení profesorů studujícími

V devadesátých letech se v Německu rozšířilo hodnocení vysokoškolských vyučujících dotazníkovým šetřením. Mnozí profesoři hodnotili tuto iniciativu jako manévr, který má odvést pozornost od nedostatečných finančních prostředků pro vědu, výzkum a od malého počtu vědeckých pracovišť. Evaluace vysokoškolských učitelů má být v budoucnu tím, čím je kritika divadel. „Ranking-Listen“ časopisu Stern vycházely v roce 1993 z odpovědí sedmi set profesorů. Ti v 93 242 jednotlivých výpovědích posuzovali pořadí univerzit. Image univerzit byla srovnána s šetřením magazínu Der Spiegel, který se dotazoval deseti tisíc šesti set třiceti sedmi studujících pátý a vyšší semestr. Výsledky obou šetření dospěly ke zcela protikladným výsledkům. Masové univerzity „starého typu“ byly studujícími hodnoceny jako nejhorší, malé „reformní univerzity“ byly hodnoceny nejkladněji. Čím masovější univerzita, tím horší bylo hodnocení. Profesoři přiřadili první místa tradičním univerzitám, např. v Göttingen, Heidelbergu, Aachenu, Münsteru a Freiburgu. Univerzity podle profesorů nejlepší jsou hodnoceny jako špatné. Ukázalo se, že profesoři hodnotili vědecké renomé univerzit, studenti hodnotili vlastní konkrétní situace studia. V polemice o nedostatečnosti metod výzkumu se kritika soustředila na subjektivní hodnocení profesorů, na předsudky a zobecnění dojmů ze symposií. Profesoři nenavštěvují přednášky kolegů, nemohou tedy vědět, jakou kvalitu má výuka. Výzkumu uveřejněnému v časopise Stern byl vytýkán i diletantismus, neznalost amerických Rakin-seznamů, které spočívají i v objektivních datech o vybavení knihovny, počtu uveřejněných studií, počtu habilitací a promocí, datech o spolupráci profesorů v důležitých grémiích, o výši finančních prostředků, které má univerzita z mimouniverzitních zdrojů, a podobně. Naopak Spiegel – studie ke kvalitě výuky spočívá na soudu „konzumentů“. Studenti šetření institutem EMNID (únor 1993) odpovídali na otázky vztahující se k přeplněným seminářům, k odpadnutí přednášek, k šíři přednáškových témat, k tomu, zda výuka odpovídá požadavkům zkoušek, zda je dostatečná volba přednášek a seminářů, zda jsou docenti připraveni, zda hodnotí výsledky klauzulí, zda realizují podněty studentů a diskutují se studenty o aktuálních vědeckých tématech, zda přednáší srozumitelně, zda pomáhají v přípravě ke zkouškám, zda je dostatek literatury v knihovnách a zda se cítí studenti dobře v prostorách univerzity a podobně. Studenti odpovídali konkrétně na to, co znají z vlastních zkušeností. Hodnocení profesorů pokládali studenti za nevědecké, neboť nemohou vědět, jak se učí matematice na 47 univerzitách, nemohou posoudit 51 vysokých škol, z nichž osobně znají tři až čtyři kolegy. Freiburské noviny napsaly tehdy o vědeckosti této výpovědi: *„To by bylo asi tak, jako by šéf představenstva Edzard Reuter svůj podnik Daimler musel srovnat s podniky Porsche, Fiat, Lada, Mitshubishi, Chrysler a dalšími 45 producenty aut, ačkoliv celý život je u Daimlera.“*

Konfrontace obou šetření ukázala, že vyučující a vyučovaní nejsou vůbec téhož mínění. Proto se také dnes hledají vzory pro reformu univerzit v USA a v Holandsku. Je zřejmé, že co bylo možné ještě před třiceti lety, kdy profesor vedl seminář s dvaceti studujícími, kteří se podíleli na jeho výzkumné činnosti, je nemožné, je-li na semináři dvě stě posluchačů. Proto také profesoři pracují raději vědecky ve své tiché pracovně a provoz přednášek a seminářů přenechávají asistentům. Ti ovšem chtějí také vědecky pracovat. Neochota profesorů vést výuku vyvolává ve vědomí studentů nechuť se učit. Jen ve vzpomínkách si starší profesoři ozlacují minulost, kdy se chodilo na přednášku jako na koncert. Dnešní situace studentů nemá s touto minulostí nic společného. Mezi studenty je slyšet hlasy, že studium dnes nemá s životní situací mnoho společného.

Polemická diskuse o výsledcích šetření názorů studentů a profesorů vedla i k názoru, že německá univerzita není tak nemocná, jak by se z médií zdálo. Každá instituce je v určitém společenském prostředí, proto je nutno se ptát, kdo je vlastně více nemocen: společnost, anebo univerzity?

V. Problém studentů seniorů a růst kvóty přerušení a nedokončení studia

Předmětem kritiky univerzit byl rovněž problém „věčných studentů“ a přerušení studia. Kvóta přerušení v 80. a 90. letech drasticky vzrostla. Na univerzitách se jednalo v průměru skoro o třetinu studentů, na Fachhochschulen o pětadvacet procent. V hospodářských a společensko-vědních oborech činila dokonce třicet sedm procent. V čem se hledaly příčiny? Roste stále sebefinancování studia, polovinu nákladů na studia nesou rodiny, zbytek je kryt kredity a úsporami. Výzkumy ukazují, že téměř polovina studujících by se přihlásila ke zkoušce, kdyby měla více času studovat a nemusela si obstarávat finanční prostředky pro studium. Dvacet procent studujících žije v partnerství a má děti. Studenti senioři se bojí konkurence mladších posluchačů. Ti, kteří studují déle, mají problémy s „nádražním odbavováním“, vzdávají zkoušky, protože nemohou sehnat zkoušejícího anebo jsou odkazováni na pozdější termíny. Se skutečností se nekryje tvrzení, že věční studenti studují na úkor daňových poplatníků, i když jsou takoví, kteří pokládají studium za optimální čas prožívání života. Ne dlouhodobí studenti vytvářejí přeplněné univerzity, ale přeplněné univerzity vytvářejí délestudující studenty.

Druhým předmětem kritiky studentů bylo přerušení a nedokončení studia. Rozbory příčin ukazují, že ti, kteří přerušili studium, nacházejí lepší pracovní místa než absolventi vysokých škol! Byl zjištěn rozdíl mezi sedmdesátými lety a v letech devadesátých. Dříve se přerušovalo studium především na počátku, později ke konci studia. Obraz veřejnosti o této problematice není přesný.

Diskuse o reformě vysokých škol rovněž ukazuje, že někteří studenti a profesoři se společně radí o reformě. I profesoři očekávají návrh reformy zdola, přiznávají, že očekávají od studentů nové motivy a nová témata. Také soudí, že neúspěchy způsobují studijní podmínky, nikoliv neschopnost výkonu studovat. Některým studentům a profesorům je vlastní také aspirace žít v průhledném životě.

VI. Kterých cílů má reforma univerzit a vysokých škol dosáhnout?

V polemikách se zesíleně vyzývá k odvaze změnit a riskovat obrat. Student, který se imatrikuluje na vysoké škole, by měl chtít vědět více a chtít více než individuální kariéru. Vysoké školy a univerzity musí tematizovat elementy antivzdělání, latentní konflikty a skutečnost, že se inteligence člověka redukuje na instrumentalizaci. Její nebezpečí může spočívat i v nových inovacích, tak zvaná lean-production může lidské schopnosti měnit jen z hlediska hospodářského zisku.

Univerzitní obory se nesmějí chovat antiosvícensky. Univerzity se chápou často jako podnik zaměřený k výkonu služeb. Univerzita je *„rozbitou láhví, z níž vyprchal Humboldtův duch“*. Není institucionalizovanou reflexí, jak požadoval Helmut Schelsky. Z hlediska cílů budoucnosti se musí stát životním a pracovním prostředím pro studenty. Pěstovat projektivní myšlení k řešení současných problémů je předním posláním univerzit.

Do středu zájmů vysokoškolských učitelů se musí dostat dialog se studujícími, personální kontakt k posílení vlastní sebeorientace studujících. Těm je nutno nabídnout i možnosti kontaktů, v nichž lze vyslovit vlastní pochybnosti, obavy a naděje, ba i zobecňovat zkušenosti z vlastního života.

dokončení na str. 10

Jak a co se kritizuje na německých univerzitách - 2. část

dokončení ze str. 9

Brzdou politiky vzdělání a školství je „účetnická mentalita“, která redukuje reformu na problém šetření. Rovněž se musí překonat kontraproduktivní „nadreglementace vysokých škol“ ze strany ministerstva i ze strany univerzitní sebesprávy. „Povodeň předpisů“ způsobuje neurózy, narušuje otevřenost univerzity jako živoucího organismu, v němž se stále děje evoluce hledající nové horizontální spojení a kooperaci.

Hlubší odpovědi je nutno dát na otázku, kdo je dnes univerzitní profesor? Mnohým se stále zdá, že to jsou „malí monarchové ve vlastních institutech“. Kriticky se musí zvážit, zda profesoři mají být doživotními státními úředníky.

V návrzích reformy byly vysloveny i požadavky podnítit nový vědecký étos, nejen étos k pravdě, který postuluje „jednej vědecky!“, ale také étos mostů, který spojuje vědecký a každodenní étos života. Systém sankcí je mnohdy neplodný, i udělení cen a finančních prostředků nevede automaticky ke zvýšení kvality. Špatný vysokoškolský učitel nebude lepší, dostane-li lepší učitel vyznamenání. Vysokoškolská výuka není sportem, v němž lidé závodí, aby byli s posledními silami první. I recept přidělit peníze dobře fungujícím fakultám je sporný, *„dobrým bude přidělen cukr, špatným se ukáže dlouhý nos“*. Právě ti, kteří jsou pozadu, potřebují pomoc. Bude-li zveřejněna negativní kritika, vyvolá spíše nelibost, rezignaci a obstrukce. Politika vysokých škol musí vycházet z toho, že vzdělání je investice pro budoucnost. Politickou otázkou je i problém, kdy má kdo vlastně studovat? Studium pro zlepšení lidské kvality života je více než studium pro titul. Studium musí být umožněno všem věkovým kategoriím, ne jen osmnáctiletým a devatenáctiletým. Vědecké poznatky rapidně stárnou. Starší lidé musejí dostat „kredit volného času ke studiu“, budou-li pracovat ve společnosti, v níž se rozpad vědění stále zkracuje. A spor o reformu univerzit a vysokých škol pokračuje. Stále se vynořují obecnější i konkrétnější otázky nejen k akademické půdě, ale k životu vůbec. *„Dobré ideje mají dlouhý inkubační čas“*, tak zní závěr z jedné konference vysokoškolských učitelů.

Dr. Jaroslav Krejčí,
emeritní prof. UNI Osnabrück (SRN)

ELT Signposts Brno 2003

Ve dnech 5.-7. září proběhl letos v Brně 6. ročník národní a mezinárodní konference ELT Signposts. Konferenci za podpory Britské rady uspořádaly Asociace metodiků AMATE, Moravskoslezské sdružení učitelů MSSUA a Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity.

Název konference přesně vyjádřil její charakter: signpost je v doslovném překladu ukazatel na rozcestí, ale v přeneseném významu také směrovník hodnotový, který pomůže zorientovat se v nepřehledné situaci či může nabídnout nové možnosti. Je zřejmé, že takové „nasměrování“ potřebují nejen angličtináři, protože podle slov jedné z organizátorek Mgr. Světlany Hanušové, Ph.D., práce učitele představuje dlouhou, namáhavou a často nezmapovanou cestu, pro kterou má angličtina přiléhavý výraz trek.

Konferenci zahájila Mgr. Naďa Vojtková, členka představenstva AMATE, a uvedla hosta opravdu vzácného, pana Henryho G. Widdowsona, emeritního profesora Londýnské univerzity a čestného profesora Vídeňské univerzity, autora mnoha publikací v oblasti aplikované lingvistiky a výuky jazyků, spoluzakladatele časopisu Applied Linguistics. Profesor Widdowson vystoupil s přednáškou *Text, Context and Pretext in ELT*, ve které se zabýval problémem výběru vhodného textu pro výuku, ať již speciálně připraveného či autentického. Text funguje jako prostředník mezi adresátem/čtenářem a určitým prostředím, realitou. Profesor Widdowson je zastáncem tzv. designer language, tedy speciálně připraveného textu, jenž bere v potaz pedagogický pretext, učební cíl, oproti tzv. authentic language, neboť je otázkou, co to vlastně je autentický, reálný text, když dle slov autora „the reality does not travel with the text!“

Okolo 450 účastníků konference se zúčastnilo 84 přednášek, dílen, seminářů a diskuzí vedených předními odborníky v dané oblasti, jako např. Simon Gill, Michael Harris, Louise Hashemi, David Hill, ale i samotnými pedagogy z každodenní praxe. Hlavní tematické okruhy se týkaly výuky dětí, vzdělávání učitelů, metodiků ELT a ESP, kulturních studií a využití informačních technologií. Akce byla zároveň doprovázena prezentacemi knižních a učebních pomůcek předních vydavatelství.

Ať současná situace v našem školství jakkoli vzrušuje a bouří naše emoce, bylo příjemné vidět tolik nadšených pedagogů, kteří mají zájem o sebevzdělávání a chtějí své vědomosti přenášet dál. ETL Signposts 2003 byla opravdu pedagogickým svátkem o to více, že jsem se zde setkala už i s několika letošními absolventy naší anglistiky coby čerstvými učiteli.

Gabriela Zapletalová, katedra anglistiky a amerikanistiky

Rusistika Ostravské univerzity na 10. kongresu v Sankt-Peterburgu

Ve dnech 30. 6. až 5. 7. 2003 se sjelo do pětimilionového Sankt-Peterburgu více než tisíc rusistů z celého světa na 10. kongres MAPRJAL (Mezinárodní asociace učitelů ruského jazyka a literatury). Pro konání jubilejního kongresu nebylo místo zvoleno náhodně, neboť v letošním roce si město připomíná 300. výročí svého založení. Význam kongresu potvrdila i účast některých představitelů Ruské federace (např. choť ruského prezidenta, germanistka Ludmila Putinová či první kosmonautka světa Valentina Těreškovová).

Hlavním tématem kongresu bylo „Ruské slovo ve světové kultuře“ a problematika jednotlivých přednesených referátů byla pestrá. Mezi tisícem účastníků z Evropy, Asie, USA i Afriky bylo i osm vysokoškolských pedagogů z českých vysokých škol, kteří představili výsledky vědeckého bádání v rusistice. Doc. PhDr. K. Lepilová, CSc., a PhDr. Z. Nedomová, Ph.D., seznámily ve svých sekcích účastníky kongresu s Ostravou a její univerzitou, která, ač relativně mladá, má rusistické pracoviště s dlouholetou tradicí a bohatou současnou publikační činností. Její výsledky prezentoval také sborník ostravských rusistů věnovaný posledním badatelským výsledkům spojeným s řešitelskými projekty a granty a také jedenácti mezinárodními vědeckými konferencemi. Oddělení rusistiky smluvně spolupracuje řadu let se třemi nejvýznamnějšími univerzitami - v Moskvě, Sankt-Peterburgu a též Nižním Novgorodu, s jejichž spolupracovníky se obě referující setkaly.

Zdeňka Nedomová

KREV ZACHRAŇUJE ŽIVOTY

Těžká zranění při autohaváriích, rozsáhlé popáleniny, pracovní a sportovní úrazy, složité, život zachraňující operace, onemocnění krvetvorby – tam všude je zapotřebí lidské krve. Zdravotníci proto s úctou uznávají, že dárcovství krve a krevní plazmy stále patří k nejhumánnějším projevům lidské solidarity. Dárcům krve a krevní plazmy vděčí tisíce a tisíce lidí za vrácené zdraví či zachráněný život. Krevní centrum Fakultní nemocnice s poliklinikou Ostrava navštívilo v roce 2002 celkem 24 161 dárců krve a 16 282 dárců plazmy…

„… Samozřejmě, že hovoříme o čestných dárcích," doplňuje MUDr. Zuzana Čermáková, primářka centra. „Ve srovnání s rokem 2001 se počty čestných dárců krve zvýšily o čtyři tisíce a čestných dárců plazmy přišlo dokonce o osm tisíc více."

Kdo všechno může darovat krev?

„Krev a plazmu může darovat každý zdravý člověk ve věku od osmnácti do pětašedesáti let. Dárcem se ovšem nesmí stát člověk, který prodělal žloutenku nebo jiné závažné onemocnění či byl v předchozím měsíci kousnut klíštětem. Také nesmí v posledním roce podstoupit tetování a piercing. Jinak jsou však vítáni dárci, ať už mají jakoukoli krevní skupinu. Vzácnější, a proto žádanější jsou krevní skupiny s Rh negativním faktorem."

V jakých termínech mohou dárci do krevního centra přijít?

„Krev a plazmu odebíráme každý všední den, a to od pondělka do čtvrtka včetně. Časově pak odběry probíhají takto: pondělí až středa od 7 do 15 hodin, ve čtvrtek od 7 do 16.30. Pátek jsme vyhradili cíleně zvaným dárcům a dárcům, kteří přicházejí darovat krev poprvé. Při této příležitosti bych ráda oslovila studenty Ostravské univerzity i Technické univerzity – Vysoké školy báňské, kteří jsou v naší nejtěsnější blízkosti. Třebaže náš registr dárců je obsáhlý, mladá generace je velmi vítána a potěšilo by nás, kdyby se studenti k dárcovské aktivitě připojili."

Krevní centrum ostravské Fakultní nemocnice je známo příjemným, moderním prostředím a komfortem pro dárce, vstřícností a vlídnosti zdravotnického personálu, ale i dalšími aktivitami, které dárce zřejmě pozitivně motivují.

„Získali jsme řadu sponzorů, kteří dárcovskou aktivitu dotují hodnotnými cenami. Patří mezi ně např. Plzeňský Prazdroj, a.s., Všeobecná zdravotní pojišťovna, Severomoravská plynárenská, a.s., Severomoravské vodárny a kanalizace, a.s., fa NOWAKO Opava a další. Za jejich podporu jim patří naše poděkování."

Poslední otázku jsme proto položili dárcům samotným. Jak na vás soutěže dotované cenami působí?

Věra P. z Poruby: *„Soutěž je dobrá věc. Darovat krev však nechodím jen z toho důvodu. Zatím jsem ještě nic nevyhrála, ale přesto pocit, že se soutěže mohu zúčastnit, je velice příjemný."*

Marek H. z Ostravy-Zábřehu: *„Soutěže se mi líbí, i malé pozornosti sponzorů jsou milé. V červnu jsem absolvoval dvaaosmdesátý odběr (daruje krev i krevní plazmu, pozn. autora), takže jsem častým hostem krevního centra. A v hlavních soutěžích jsem už vyhrál dvakrát."*

PTAL SE ŠTĚPÁN NEUWIRTH

CO NOVÉHO NA FILOZOFICKÉ FAKULTĚ

od 1. 7. do 30. 9. 2003

(obnovená rubrika)

- Akreditační komise v červnu schválila projekt bakalářského oboru *Dějiny umění se zaměřením na památkovou péči a technické památky*;
- Akreditační komise v září vrátila k dopracování projekt bakalářského oboru *Španělština ve sféře podnikání*;
- Akreditační komise v září schválila projekt kombinovaného navazujícího studia oboru *Sociální práce s poradenským zaměřením*;
- na FF se v srpnu poprvé uskutečnila *Letní škola českého jazyka pro cizince* s účastí 14 zájemců z Evropy;
- v srpnu jsme dosáhli dohody s hejtmanstvím o podpoře celoživotního vzdělávání – rozšiřujícího studia jazyků;
- studenti germanistiky participovali na *Německých dnech* pořádaných v září knihkupectvím *Librex*;
- naše absolventka oboru *Dějiny umění* Olga Slámová se stala předsedkyní významné občanské iniciativy *Za starou Ostravu*;
- v září začal polský divadelní soubor katedry slavistiky *SZCZYT* nacvičovat novou divadelní hru *SUMERYJA*. Premiéra se bude konat v ostravském divadle Aréna 29. října 2003 v 19 hod. První repríza proběhne 30. října 2003 rovněž v 19 hodin.
- Generální konzul Polské republiky navštívil 30. září katedru slavistiky k projednání otázek spolupráce.

EVA MRHAČOVÁ

Zajímavé citáty ze zajímavých knih

Evropské politické dějiny druhé poloviny dvacátého století zaznamenaly dva „zlomové roky": 1968 a 1989. Rok 1968 se studentskými nepokoji na Západě a pokusem o „lidský socialismus" za Pražského jara byl zřejmě labutí písní marxismu, jeho poslední šancí prosadit se jinak než v podobě cynického byrokraticko-policejního režimu.

Ztroskotání marxismu, jehož plné politické důsledky se projevily až v roce 1989, je třeba vidět v širším kontextu. Marxismus byl patrně poslední a nejvyhraněnější verzí „moderny", novověkého, na osvícenských ideálech postaveného pokusu člověka vzít svět – přírodu i dějiny – „do své vlastní režie", manipulovat jím mocí svého rozumu, vědy a techniky.

Záhy po roce 1968 nastala však změna, která byla sice méně patrná na politické scéně, zato však hlouběji zasáhla duchovní struktury evropské civilizace: nastala „změna paradigmat", změna mentality. Nadešel „konec novověku", dlouho ohlašovaný mysliteli tak rozdílnými, jako byl Friedrich Nietzsche, Arnold Toynbee, Martin Heidegger a Romano Guardini. Nastala „postmoderní doba", v níž ideologie novověku ztratily svou přitažlivost. (Nová varianta „lidského socialismu", „gorbačovská perestrojka", už nezískala významnější podporu, ale jen urychlila definitivní pád marxistické říše.)

Jestliže počátek novověku datujeme rokem Kolumbova přistání na americkém kontinentě, pak za symbolický počátek „postmoderní doby" můžeme snad označit rok 1969 (Tento rok vstupu člověka na Měsíc a vynálezu mikroprocesoru nazývá Radim Palouš počátkem „světověku", éry planetární civilizace). Jiní v této souvislosti zmiňují rok 1973, kdy tváří v tvář naftové krizi došlo u mnohých k psychologickému obratu, ztrátě důvěry v nevyčerpatelnost přírodních zdrojů a všemocnost technického pokroku: „náboženství pokroku" bylo hlavním pilířem novověkého sebevědomí.

Setkáváme se s různými interpretacemi „postmoderny". Jedni v ní spatřují „supermodernu", dekonstrukci snah po jednotném výkladu světa. Druzí ji vítají jako „transmodernu", překročení úzkého antropocentrického a racionalistického osvícenského pojetí skutečnosti. Mnozí se shodují v tom, že „konec novověku" znamená také konec procesu sekularizace, konec ústupu náboženství. Postmoderna přináší novou senzitivitu pro duchovní hodnoty, novou religiozitu.

TOMÁŠ HALÍK: VÍRA A KULTURA

Zdravotně sociální fakulta OU plní své poslání

V rámci oslav 10. výročí založení ZSF OU proběhlo Sportovní odpoledne určené zaměstnancům fakulty. Sportovní akce se uskutečnila v areálu ZSF v Ostravě-Zábřehu, jeho parková část nabízí dostatečný prostor pro běžecké disciplíny, a tak nenastal problém ani s vytýčením dvoukilometrové běžecké trati pro zdatné atlety. Sportovní klání v dalších disciplínách (střelba ze vzduchovky, hod granátem, šipky) bylo atraktivní i pro ty účastníky, kteří neměli odvahu se vydat na náročnou běžeckou trať. Zkušení rozhodčí, kvalifikovaný tým první pomoci i bouřlivě povzbuzující diváci přispěli k vytvoření vynikající atmosféry. Závod zahájil děkan ZSF doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc., krátkým projevem, ve kterém připomněl význam fyzické zdatnosti pro zdraví člověka. V průběhu sportovního klání bylo dosaženo obdivuhodných výsledků, zvláště s ohledem na věk závodníků, který se

pohyboval od 20 do 70 let. Radost z dosažených výkonů byla pochopitelná, důkazem je i to, že někteří závodníci pokračovali ve sportování i po oficiálním ukončení závodu. Sportovní den byl završen grilováním kuřecích pochoutek a ty byly, jak se na ZSF sluší, kombinovány se zeleninovými saláty. Doplnění tekutin bylo spojeno s konzumací nealkoholických nápojů a tradičního českého moku.

Touto akcí jsme udělali velkou radost bývalému děkanovi ZSF doc. MUDr. Jaroslavu Šimíčkovi, CSc., ten sice běžeckou disciplínu neabsolvoval, naše výsledky však jako bývalý maratonec zhodnotil s úsměvem na tváři.

Organizační výbor závodu rozhodl, že akce tohoto typu je zcela neodmyslitelná od obsahové náplně fakulty, která má ve svém názvu označení fakulta zdravotní, letošní sportovní den se proto stal prvním krokem k vytvoření nové tradice sportovních klání na ZSF.

Děkujeme pořadatelům a hlavně firmě F.L.A.M.E., která se podílela na materiálním zajištění akce. Oceňujeme jejich aktivitu při zajištění občerstvení i při sportovním zápolení. Podrobné sportovní výsledky jsou na http://zsf.osu.cz/.

Adamczyková Nikola, hlavní rozhodčí

O překvapivých diplomech, dobré vůli a ignoranci

Reakce na článek Mgr. Davida z Listů OU č. 7, ročník 11

Pane magistře, dovolte mi, abych reagoval na Váš článek nazvaný *„O okurkách, psech a žurnalistice“* uveřejněný v minulém čísle Listů OU. Týkal se mimo jiné kauzy diplomů „jednooborových“ a obsahoval Váš podiv nad jednáním jejich vlastníků, kteří jako by jen tápali po povrchu problému a nebyli schopni mu přijít na kloub. Doufám, že Vám následující odstavce „z pera“ jednoho z nich přinesou odpověď.

Našim cílem nebylo odhalit a usvědčit viníky, nýbrž získat to, na co jsem měli a máme oprávněný nárok: diplom s odpovídajícím označením studovaného oboru. Jelikož bylo od počátku zřejmé, že OU nebude tuto věc řešit z vlastní iniciativy, přijali jsme nabídku „spolupráce“ s Českou televizí. Předpokládali jsme, že medializace problému přiměje OU k vysvětlení a k nápravě. Avšak jediný, kdo nám ze strany OU byl ochoten naslouchat, byla tehdy nově zvolená paní děkanka.

Našeho cíle jsme bohužel nedosáhli. Ministerstvo školství nám po dohodě s OU nabídlo alespoň nouzové řešení v podobě dodatku k diplomu. S tímto jsme souhlasili a považovali tak celou věc vyřešenou. Samozřejmě jsme se s touto „kostí“ spokojit nemuseli. V rychlosti Vám nastíním naše důvody.

Pokud máte za to, že jsme v celé věci projevili slabost ducha, a jak jste naznačil, také neschopnost v novinářském řemesle, pak se mýlíte. Pokud jsme tehdy něco projevili, tak dobrou vůli. Měli jsme totiž dost důvodů usuzovat, že viníky vzniklé situace jsou lidé, se kterými jsme trávili předešlých několik let studia. Jednoduše jme neměli zájem je cíleně poškozovat. Obdobně jsme neměli zájem poškozovat ani jméno školy, kterou jsme vystudovali, a tak začínat své profesní kariéry v duchu spálené země. Naše shovívavost nás stála nejednou hodně sebezapření, zvlášť v případě arogantního chování ze strany nejvyšších míst OU. Toto a podobné chování některých členů OU nás dodnes zarmucuje. Domnívám se, že kdyby OU včas svou chybu uznala a standardně na ni reagovala omluvou těm, které svým konáním poškodila, nemusela věc dojít tak daleko.

Pokud však OU usiluje celý případ znovu otevřít ve smyslu své neviny, nic tomu nebrání. Pochybuji však, že se jí podruhé poštěstí vyjít z něho tak snadno a bez větší újmy.

Za „jednooborové“ absolventy Jakub Klein

Jak se dělá kariéra

2. kapitola: ... přes odbory

Jak už to na světě chodí, mé členství v Revolučním odborovém hnutí bylo – v době totalitní příslušnosti k lecčemu – výsledkem jakési přirozené evoluce. Po revoluci jsem i já začala smysl tohoto svazku zvažovat. Své „ne“ univerzitní ZOO (čti: základní odborové organizaci) jsem se vydala sdělit tehdejšímu výboru osobně a snažila jsem se při tom tvářit velmi odhodlaně. Prokoukli mě. Na katedru jsem se vrátila jako čerstvá místopředsedkyně.

A dějiny se daly do pohybu: první schůze výboru – kolektiv zjistil, že jsem z češtiny, druhá schůze výboru – kolektiv mě pověřil úkolem pořídit zápis, třetí schůze výboru – do funkce jednatelky jsem byla jmenována natrvalo.

Psala jsem o zubech a životních jubileích, o dětských táborech a jazykových kurzech, o hospodaření a zájezdech… Pravidelně, co čtrnáct dní. Zpočátku jsem byla každou chvíli v průšvihu: zápis jsem nenadepsala jménem s příslušnými vědeckými hodnostmi, poslala jsem jej na chybnou adresu, nejednala jsem se správným „údem“ apod. Důvěru jsem získávala postupně. Dotáhla jsem to tak daleko, že mi byla svěřena plechovka s kávou, několik nerezových lžiček a razítko.

Pak začaly výjezdy. Na aktiv předsedů, na celostátní konferenci, do Prahy, do Brna, do Pardubic… Výjezdy byly většinou dvoudenní, tedy s noclehem, a někteří mě varovali před mravním úpadkem. Zbytečně. Jednou jsme se při podobné příležitosti s kolegyní z Olomouce shodly, že nejfešnější je místopředseda z Hradce Králové, který má vlasy po celé hlavě a pouze tři dioptrie.

Zažila jsem ještě tátu Falbra, Edu Zemana a jiné postavičky, než se věci ujala Petra Buzková v přiléhavém tričku. Od té doby se pozornost pánů předsedů začala upírat jedním směrem. Dioptrie nedioptrie. Přitom zas tak pozoruhodná paní ministryně není. No dobře, uznávám, že je lepší. Ale jen o prsa!

Časem přibyla další starost – Den učitelů. Coby tvor naprosto nespolečenský, s averzí vůči tancování a jiným marnostem, jsem zahajovala – mimochodem většinou v předvelikonoční postní době (!) – blíže nedefinovatelnou akci v Imperialu. Jednou jsem dokonce hrála ve scénce. A ty obavy! Stihne rektor zahájení? Bude se líbit hudební produkce? Bude chutnat večeře? Budou se bavit? Nebudou nadávat? Nebudou namol?

Namol byli, minimálně členové výboru, nadávat také nadávali, ale jako každý správný funkcionář kritiku nesnáším a chyby si nepřipouštím. Navíc se pro jistotu pokaždé zavčas vytratím.

A jak plyne čas, postupně začínám chápat i smysl této organizace. Řekla bych, že je tu kvůli jakési ekologické rovnováze – to aby se náhodou ministři, rektoři, kvestoři či jiní škůdci příliš nepřemnožili. Ostatně všichni v přírodě máme nějakého třídního nepřítele. A to je dobře. Větší blahobyt bychom sotva vydrželi…

Irena Bogoczová

Holocaustová studia v USA

Již více než dvě desetiletí lze u části americké veřejnosti pozorovat rostoucí zájem o jednu z nejstrašlivějších kapitol lidských dějin, kterou jsme si zvykli označovat termínem holocaust. Určitým zlomem v přístupu Američanů k této temné evropské minulosti se stala osmdesátá léta minulého století, která o to více kontrastovala s jistou ignorací či přinejmenším diskrétním mlčením americké společnosti kolem těchto dějinných událostí bezprostředně po skončení druhé světové války. Prudce vzedmutá vlna zájmu Američanů o období nacistické genocidy kulminovala v devadesátých letech otevřením monumentálního Muzea holocaustu ve Washingtonu, D.C., a uvedením Spielbergova filmu *Schindlerův seznam* a pokračuje dodnes uskutečňováním projektů, jejichž cílem je uchovávání svědectví přeživších vězňů vyhlazovacích táborů pomocí videozáznamů. Tyto projekty ve svém konečném výsledku vedly ke zřízení Fortunoffova archivu na Yaleově univerzitě a Spielbergovy nadace vizuální historie Shoa. Exploze zájmu Ameriky o apokalyptickou stránku evropské historie dokonce dostala svou nálepku, když byla nazvána „amerikanizací holocaustu" s vědomím všech pozitivních i negativních průvodních jevů, jež tento proces vyvolává.

Význam holocaustu pro americkou společnost znásobuje prudký rozmach oboru holocaustových studií na tamějších univerzitách. O tom jsem se přesvědčil na počátku léta v Chicagu, kde se na Northwestern University v Evanstonu konal již 8. ročník Letního institutu holocaustu a židovské civilizace. Jeho pořadatelem je tradičně kromě již zmíněné univerzity vzdělávací nadace Holocaust Educational Foundation, která si za svůj cíl klade podporu výuky holocaustu v USA i v ostatních částech světa. Zakladateli této soukromé neziskové organizace jsou očití svědci holocaustu v čele s jejím současným prezidentem Zevem Weissem, jenž sám prošel peklem koncentračních táborů.

ÚČASTNÍCI LETNÍHO INSTITUTU HOLOCAUSTU A ŽIDOVSKÉ CIVILIZACE

Vůdčím organizátorským duchem samotného Letního institutu je pak profesor historie Peter Hayes. Vlastním posláním intenzivního dvoutýdenního kurzu je rozšíření a prohloubení znalostí o holocaustu, a jak samotný název institutu napovídá, i komplexnější poznání židovské kultury.

CHICAGO

Institutu se zúčastnilo 19 převážně vysokoškolských učitelů ze šesti zemí, mezi nimiž naprostou většinu tvořili „domácí" Američané. Dvěma účastníky byla zastoupena Argentina, po jednom Kanada, Velká Británie, Polsko a v mé osobě Česká republika. Zajímavostí je, že v historii konání tohoto Letního institutu jsem byl vůbec prvním českým účastníkem. Za mnohem podstatnější však považuji pestrou skladbu naší skupiny podle profesí, odrážející interdisciplinární přístup organizátorů kurzu při koncipování jeho programu. Největší zastoupení měli již tradičně historikové, čemuž jsem byl velice vděčen, neboť jsem od nich načerpal mnoho nových cenných poznatků, které mohou mou výuku obohatit. Můj obor anglistiku a amerikanistiku reprezentovali včetně mne čtyři účastníci, nicméně různorodost našeho složení zvýraznili také vyučující z katedry sociologie, filozofie, psychologie, pedagogiky, židovských studií, humanitních studií, tvůrčího psaní a francouzského jazyka.

Poslání kurzu odpovídala také skladba programu. V dopoledních i odpoledních hodinách probíhala střídavě výuka předmětů judaizmus jako náboženství, moderní dějiny Židů v Evropě, dějiny holocaustu, holocaust a 2. světová válka, holocaustová literatura a holocaustový film. Každý večer pak následovala projekce filmu nebo beseda s vyučujícími, kterými byli renomovaní odborníci, autoři úctyhodného počtu publikací ve svém oboru. Historik Christopher Browning z univerzity North Carolina–Chapel Hill je mezinárodně uznávanou veličinou v oboru dějin 2. světové války a jeho knihy jsou vydávány v překladu v mnoha zemích. Ve svých přednáškách nás do detailů seznámil se všemi událostmi, jež předcházely přijetí vyhlazovacího programu Konečného řešení. Navíc se jeho rekonstrukce posledních dnů pracovního tábora Starachowice v Polsku poslouchala jako detektivní příběh. Roger Brooks (Connecticut College), přednášející judaizmus, a Steven T. Katz (Boston University), jenž se zabývá moderními židovskými dějinami, ohromovali svými encyklopedickými znalostmi a celkově širokým rozhledem. Zejména Katzův výklad moderních židovských proudů a typů antisemitismu fascinoval tím, jak propojoval dějiny s filozofií. Totéž se dalo říci i o profesoru Gerhardu Weinbergovi (North Carolina–Chapel Hill), i když se přiznám, že jsem se s jeho interpretací Mnichovské dohody a událostí týkajících se našeho národa nemohl ztotožnit, a jak ukázala místy polemická diskuse, nezůstal jsem ve svém odlišném názoru sám.

Pochopitelně nejbližší mému oboru byly semináře o holocaustovém filmu a holocaustové literatuře. Literární semináře vedla Amy Hungerfordová z Yaleovy univerzity a potěšilo mě na nich nejen to, že se v nich probíraly mnohé texty, kterým se věnuji ve své odborné práci, ale i široký prostor k diskusi. Excelentní profesorku Sharon Rivo jsem již znal z Brandeis University, kde jsem pobýval před devíti lety, a tak jsem věděl, že mě čekají vtipné, dynamické hodiny o filmu, v čemž mě tato charizmatická interpretka filmového umění nezklamala. V jejích seminářích jsme mohli zhlédnout málo dostupné dokumentární filmy vyrobené Goebbelsovým ministerstvem propagandy, ale i řadu uměleckých filmů o holocaustu. Možná našeho čtenáře potěší, že při projekci účastníky velice zaujal klasický Kádárův a Klosův film *Obchod na korze* a že profesorka Rivo hodnotila Hřebejkův film *Musíme si pomáhat* výše než Polanského populárního *Pianistu*. Program kurzu byl obohacen přednáškou Petera Hayese, v níž na příkladu komplikovaného osudu Degasova obrazu "Krajina s továrními komíny"

dokončení na str. 14

Milujete fronty? Pojďte do menzy!

Menza Ostravské univerzity vám totiž v tomto směru nabízí zcela nevšední zážitek. Rozhodnete-li se v těchto dnech poobědvat v menze, a to zejména v hodinách blízkých prvnímu otevření výdejního okénka, uvidíte, co jste ještě neviděli. V menze se totiž stojí fronta úplně na všechno.

Už u vchodu do školy, pochopitelně na té straně, kde se nachází menza, vás překvapí fronta první; téměř až k proskleným dveřím se táhne tlustý had čekajících, kteří si touží vložit na svou ISIC kartu alespoň nepatrný obnos nezbytný k objednání jídla. Sotva se s hadem doplazíte k okénku, kde si od vás povolaná slečna vezme peníze, plynule se stáváte součástí další užovky, jejíž tělo končí u plně automatizovaného objednávacího místa.

Po akci s objednáváním vaše anabáze zdaleka nekončí, poté, co se vám podaří prodrat do prostor menzy, kde je mlha tak hustá, že by se dala krájet (…ehm…promiňte, kde hustota vzduchu je na hranici „krájitelnosti“), čeká vás boj o židli. Stav volných míst je snad nižší než nulový, na jedno každé uprázdněné místo se nahrnou dva další jedlíci. Nedej bože, když se na oběd vydáte s některým ze svých kolegů – vaše šance na židli se tím pádem rapidně snižují, nalézt dvě volná místa vedle sebe se rovná téměř nadlidskému úkolu. A tak stojíte u chladné zdi, v krátké provizorní frontě hladových, čekáte a sledujete, jak si navzájem známí lidé předávají židle – jeden polkne poslední sousto a na záda už mu klepe nenápadný přítel, zdali je možné, aby užil jeho jídelního místa. Situace lehce připomíná klepání na záda studentů ve studovně FF OU, kde si tímto ťukáním zajistíte místo u jednoho z několika velmi vzácných počítačů.

Můžete využít rovněž židlí v tzv. malé jídelně, ovšem průchod s plným tácem mezi hadem, který tvoří frontu na chodbě, se jeví jako značně obtížný. Ovšem umíte-li levitovat, nebo se jinak vznášet, směle do toho!

Pomocí bystrého oka však po chvíli opustíte hladové oči u zdi, uzmete židli, zablokujete ji nějakou batožinou, svetrem a podobně a vydáte se směrem k dalšímu zástupu. Rtuť vaší nálady v tuto chvíli ale povážlivě vyskočí nahoru, neb na konci tohoto plazu už na vás zdálky mává váš oběd… směje se na vás, pomrkává, tančí a skotačí na talíři…ach bože, jdou na vás halucinace způsobené únavou.

Nicméně překonáte své vidiny, vezmete své jídlo a vyrazíte směrem ke „své“ židli. Ale ouha, cestou se připletete do jiné, tentokrát ne příliš dlouhé fronty (tedy explicitně řečeno, do takzvané„-pidifronty“) a počkáte si na skleničku s čajem. Fronta „čajová“ splývá poněkud s frontou na odložení použitého nádobí, takže buďte opatrní a nezaměňte je, neb se vám může stát, že pozbudete svého oběda dříve, než jej začnete jíst.

Propletete-li se zdárně až na svou těžce vydobytou židli, buďte šťastní, v klidu a míru jezte, popřípadě rozprávějte s podobně vyčerpanými přáteli, vaše strastiplná cesta je završena. Odevzdání špinavého nádobí se už zdá jen pouhopouhou banalitou, s plným žaludkem se fronty stojí přece jen o něco lépe.

Proto patříte-li k fanouškům „plazoidních“ útvarů, neváhejte ani minutu a hurá do menzy! Já si však raději příště zajdu do své oblíbené hospůdky na halušky…Dobrou chuť!

Radka Holubová

Paleta podzimu

Veronika Langrová

Procházím podél plachého potoka
porosty pláčou – pačesy padají
potápí podlahu pusté přírody

Poeta počítá poslední paprsky
pergamen pohltí perokresbu podzimu
poezie pohřbí pestrou pantomimu
Poslova pramice právě připlula

Plastelínovou půdu pomačkal pochod
přestárlých písařů
popisujících přítomnost posledních
perleťových pavučin

Paraván přehradil předchozí představení
posílající poslední pozdrav paprsků
Požehná polevám plískanic

Plamen porostů pomalu pohasíná
Přítmí plá podloubím paláců
Petrolej páchne půdou – piáno promluví

Plané pcháče propíchnou pohledem
posílajíce poslední pochmurný pozdrav

Holocaustová studia v USA

dokončení ze str. 13

ilustroval úskalí restitucí uměleckých děl, ukořistěných nacisty během válečných let, a obecně nastínil problematiku reparací. S profesorem Hayesem jsme také absolvovali seminář, v němž se ti účastníci, kteří již vyučují o holocaustu, podělili o své zkušenosti a během něhož jsme si vzájemně vyměnili učební osnovy. Celý Letní institut uzavřel svým osobně laděným a nesmírně emotivním vystoupením Zev Weiss, když se ve svých reminiscencích vrátil k některým pohnutým momentům své traumatické životní zkušenosti.

Nabitý rozvrh účastníků Letního institutu podnítil jednoho z mých kolegů k otázce, zdali je mezi námi někdo, komu se podařilo spatřit Michiganské jezero, rozkládající se hned vedle kampusu Northwestern University. Šlo samozřejmě o mírnou nadsázku, neboť i při bohatém programu hostitelé pamatovali na naše kulturní vyžití a zahrnuli do něho návštěvu koncertu Chicagského symfonického orchestru v přírodním amfiteátru v Ravinii, představení proslulého divadla komedie Second City, galerie Art Institute of Chicago se skvělou sbírkou impresionistického a postimpresionistického umění a v neposlední řadě prohlídku unikátní architektury, jíž se Chicago právem pyšní a odlišuje se od mnoha ostatních amerických měst. Sám jsem si také o víkendu našel čas k návštěvě Oak Park, rodiště Ernesta Hemingwaye a místa pobytu architekta Franka Lloyda Wrighta.

Účast na Letním institutu mi nepochybně pomůže při přípravě nového kurzu, který zamýšlím otevřít v příštím akademickém roce a jenž jsem si pracovně nazval Literature and the Holocaust. Ačkoliv bude veden v angličtině, vzhledem k jeho interdisciplinárnímu charakteru nemusí být nutně omezen pouze na studenty angličtiny, třebaže znalost tohoto jazyka je nezbytnou podmínkou.

Stanislav Kolář
KATEDRA ANGLISTIKY A AMERIKANISTIKY

NÁZORY * NÁZORY * NÁZORY * NÁZORY * NÁZORY

Černými brýlemi

Začíná krásně barevný podzim, ale co naplat, občas vidím skutečně černě. Nemůžu za to. Stačí jen vzpomenout si na kreditní systém a na Studenta. Je to pořád dokolečka. Někdo vymyslel systém, který by měl být dokonalý, ale bohužel k dokonalosti má daleko. Zbytečná jsou slova filozofa o tom, že co žije, nemůže být dokonalé – protože dokonalost znamená naplnění, ztrátu pohybu, neživotnost, smrt. Po nás – vyučujících se však toto vyžaduje. Znovu a znovu chci téměř zoufale opakovat – nejsem úředník, nebyla jsem jím a nikdy jím, a obávám se, že ani pod trestem a hrozbou těch největších finančních postihů, nebudu. Vysokoškolský učitel zde není od toho, aby úředničil, ale aby se především věnoval své práci. A její podstata spočívá v něčem jiném, než jsou zápisy do počítačů a jejich kontrola. Kdy to kdo pochopí, že na tuto práci jsou zde jiní? Skuteční úředníci na studijních odděleních, kteří však studentům sdělují, že jsou pouhý kontrolní orgán nás vyučujících!? Proboha, proč mám být kontrolována za činnost, která mi ne zcela přísluší? A trestána? Studenti to patrně nevědí a studijní oddělení je zcela bezostyšně posílá za vyučujícími – za každý pozdní zápis bývá finanční postih nejen toho, kdo měl údajně zápis vykonat, ale třeba i jeho nadřízeného. Nezáleží tak na dobré vůli vyučujících, ti mají „nůž“ na krku, aniž někdy skutečně vědí proč a aniž jsou vinni. Ale někdo za nedokonalost systému vinen být musí a my už jej k dokonalosti donutíme, že jo! Myslí si snad jeho tvůrci či zastánci či kdo vlastně… Nic naplat, že chyby mohou přicházet odjinud.… Např. mám seznamy studentů na rozvrhovou akci pro zimní semestr. Jsme v prostoru a v čase na určeném místě – studenti mě mají v rozvrhu, já je mám v rozvrhu, ale… pod jinými jmény. Chybička se vloudí. Ti, co tam být mají, tam nejsou, a ti, co mne mají v rozvrhu, nejsou v mých seznamech. Už se těším, jak mně nebo mému vedoucímu katedry bude na konci semestru hrozit trest za to, že je nemám zapsány v počítači. Jak bych také mohla, když tam od počátku bůhví proč nebyli? A proč se mám místo výuky starat o to, že tam jsou jiní studenti, než by tam být měli? Rozvrhová akce není moje záležitost, o její správnost se mají postarat jiní a někde jinde. Nebo si snad jako vyučující mám dělat vlastní nábor a výběr studentů? Stejně to kreditní systém neumožní. Původně sice měl, ale kapacita pro semináře je dána a omezena, ostatní máte smůlu, i kdybyste mnou vyučovaný předmět nakrásně chtěli. Nebo jiné – zapíšete studenty do Studenta. Třeba deset zápisů. Za chvíli počítač otevřete – a světe zboř se, čtyři z nich tam nejsou! Byli a nejsou! Ne že bych byla úplně blbá, když už dělám určitý úkon, vím, co zmáčknout, nakonec mám vysokou školu. Filozof pochopí nedokonalost systému a světa, jiní – snad tvůrci – nikoliv… Nebo perlička na závěr. Přednáším, nedá se říci učím, protože přednáším, filozofii výchovy pro 236 studentů, a to v místnosti o kapacitě 71 lidí. Mám těch 236 studentů sice rozděleno na dvě půlky, dopoledne a večer, ale počítejte se mnou: 71+71 je 142. Pro téměř další stovku studentů není v dané učebně místo. Ale co, my se tam nějak vměstnáme. Hlavně že jinde pracují skvěle a kontrolují nás. To jen my vyučující jsme pořád na odstřel…

Miriam Prokešová

Myslíme ekonomicky?

Nová doba již není natolik nová, aby bylo nutné někoho přesvědčovat o tom, v kolikáté že řadě jde o peníze. Přesto se však někdy setkávám s tím, že naše chování jako hospodářů se svěřeným majetkem příliš známek ekonomického myšlení nejeví. Osobně spatřuji důvod spíše než v neochotě či neschopnosti v tom, že si neopatříme potřebné informace. Pravda, někdy je to obtížné a neefektivní. Při pořizování kalamáře za 100 Kč jistě není třeba vyhledáváním nejlevnější nabídky trávit celý den, neboť úspora v řádu korun toto úsilí jistě neospravedlní. Pokud ovšem mám těchto kalamářů zakoupit třeba pět set (i postupně), pak se takové úsilí vyplatí.

Pro správné fungování ekonomických subjektů je důležité správné nastavení prostředí. V rámci vztahů mezi samostatnými subjekty se o to stará stát svými zákony, o jejichž kvalitě se nyní zmiňovat nehodlám. Ovšem ekonomicky musí fungovat i jednotlivé části každé organizace až do úrovně jednotlivých pracovníků, a pro ně musí vytvořit správné ekonomické prostředí organizace sama, zde samotné zákony nestačí. Tady ovšem máme určité rezervy. Když budou například stejné kalamáře nakupovat dvě fakulty, v současné situaci se o tom zhusta ani nedozvědí, natož aby nákup koordinovaly. Přitom skutečnosti, že při vyšším objemu nakoupeného zboží lze dosáhnout nižší jednotkové ceny, je si zřejmě vědom každý, kdo někdy navštívil nějaký supermarket. Ideální situace by zřejmě nastala tehdy, pokud by se informace o nákupech opakovaně pořizovaného zboží nebo zboží o vyšší jednotkové hodnotě shromažďovaly na jednom místě, ovšem jen tehdy, když by se touto centralizací skutečně dosáhlo ekonomického efektu (zlevnění nákupu). Samozřejmostí je, že při tomto procesu (který by musel probíhat rychle a pružně, nicméně ne překotně, neboť potřebu kalamářů a inkoustu je jistě možné předem odhadnout a požadavky zadávat s vhodným předstihem) nesmí dojít ke změně původně požadovaných parametrů nakupovaného zboží a ekonomický efekt musí pocítit i kupující (fakulta, katedra apod.).

Zní to pěkně, ovšem jak toho dosáhnout? Možná, že by pro začátek stálo za to pokusit se požadavky na opakovaně nakupované zboží shromažďovat v určitém předstihu alespoň v rámci fakult. A i zde jsme u informací: třeba některá fakulta takto postupuje, a ostatní to ani nevědí? Součástí ekonomického prostředí uvnitř organizace je i správné chápání a nakládání s tak zdánlivě odtažitou věcí, jako jsou odpisy investičního majetku. Skutečnosti, že odpis představuje poměrnou část reprodukční hodnoty majetku, si asi není vědom zcela každý, nicméně při přeložení do ekonomické praxe např. hospodaření domácnosti jistě každý pochopí, že pořídím -li si letos řekněme chladničku za 20 tisíc a její životnost je 10 let, tak i v případě, že zcela opomineme možnost nákladů na opravu v případě poruchy po záruční době (a to bychom v praxi určitě neměli, ale pro zjednodušení to zde udělejme), musíme odkládat každý rok tolik peněz, abychom po 10 letech měli na novou srovnatelnou ledničku, tedy při zanedbání vlivu inflace a jiných faktorů pohybu cen opět oněch 20 tisíc korun. A tato odkládaná částka představuje náš domácí odpis ledničky v praxi.

Stejně ovšem je třeba uvažovat i v případě jiného majetku, který se pořizuje na delší dobu. Skutečnost, že naše zákony určují jakousi hranici, od jaké částky výše se odpisy uplatňují, je v tuto chvíli druhotná, to se týká pouze jejich daňového efektu,

dokončení na str. 17

OKAMŽIKY • OKAMŽIKY • OKAMŽIKY • OKAMŽIKY • OKAMŽIKY

ŘÍJNOVÁ ZASTAVENÍ

Don Quijote, Rosinanta a učitelé

Don Quijote bojoval s větrnými mlýny.
Byl to snílek, který viděl svět zasněnýma očima v jeho nerealitě, z výšky hřbetu svého koně Rosinanty.
Co má společného s učiteli?
Nic moc.
Až na to, že učitelé s větrnými mlýny bojují skutečně.
Společnost by po nich chtěla, aby byli dokonalí, aby zvládli to, co ostatní nezvládají. Na jejich bedra je nakládáno stále více a více problémů… a zodpovědnosti.

Jak jednoduchý alibismus (obvykle těch, kdo ani neví, o čem mluví):
za toto mohou učitelé
za tamto rodiče
jen my skvělí nemůžeme za nic, nás se to netýká!

A my dohromady vlastně vůbec za nic nemůžeme… to oni, tamti…

Ale učitel je přece placen za to, aby zvládal to, co nezvládá nikdo. On však zvládat musí! Od toho je tady!
Jak to, že bují šikana? Copak s tím děláte?
A jakpak drogy? Máte to zvládnuté?
A co ostatní dětská prekriminalita?
Že nic? A co teda jako pořád v těch školách děláte?
No nic.
Pro své potěšení si každé ráno jen tak vyskakujeme na hřbet své Rosinanty, vcházíme do třídy a vydáváme se bojovat s větrnými mlýny…

Marně.
Ani don Quijote to přece neměl jednoduché.
A také nevítězil.

A když,
tak jen ve svých představách….

MIRIAM PROKEŠOVÁ

Uzávěrka dalšího čísla je v **pondělí 27. října 2003 do 10.00 hod.**

Listy Ostravské univerzity, č. 8/2003, roč. 11● Vydává Ostravská univerzita, č. registrace MMO - 74/93-PP ● Internet: http://www.osu.cz ● Kontaktní adresa: Ostrava 1, Dvořákova 7, 701 03, tel.: 596 160 139, fax: 596 160 139● e-mail: jirina.vecerova@osu.cz ● Redakční rada: Jiřina Večeřová - šéfredaktorka; PaedDr. Milena Frydrychová; PhDr. Darja Jarošová; prof. RNDr. Erika Mechlová; PhDr. Šárka Zedníčková, Ph.D., Mgr. Ivana Gejgušová a Veronika Langrová ● Grafické zpracování a tisk: Repronis Ostrava ● Náklad 1000 výtiskù ● ZDARMA

Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s.p., odštěpným závodem Severní Morava, čj.: 2263/98-P/1 ze dne 18. 9. 1998

Myslíme ekonomicky?

dokončení ze str. 15

kterým se zde nezabývám. Samotná kumulace odpisů vytváří rezervu na pořízení všeho majetku, který si organizace nemůže dovolit koupit kdykoli znovu bez vlivu na svou finanční situaci, tedy ona hranice je do určité míry subjektivní, menší organizace bude zřejmě potřebovat vytvářet odpisy z levnějšího zboží než větší.

Odpisy mají ještě jeden efekt - zrovnoprávňují z hlediska nákladového koupi a pronájem majetku. Bydlím-li v pronajatém bytě, pak musím majiteli platit v nájemném i část pokrývající nutnou údržbu domu, jinak mi dříve či později dům spadne na hlavu. Majitel to zřejmě nedopustí, ale stejně bych to neměl dopustit já, pokud bydlím ve svém, a částku na údržbu si budu odkládat v rámci svého hospodaření, a to pokud možno po celou dobu existence domu.

Ptáte se, proč jsem se rozhodl vůbec tento článek napsat, když jen opakuji známé věci? Právě proto, že poté, co jsem strávil řadu let své praxe v komerční sféře, kde jsou tyto poznatky vcelku obecně prakticky aplikovány, po návratu do sféry nekomerční (bylo by asi nepřesné říkat rozpočtové, i když je to myslím docela výstižné pojmenování) mnohem jasněji vidím, že v této oblasti ještě stále máme co dohánět.

Za klíčové přitom považuji právě osvojení elementárního ekonomického myšlení nejen na úrovni vedoucích pracovníků, kde je to samozřejmý požadavek, ale i u „řadových“ zaměstnanců, zejména proto, že v rámci univerzity (na rozdíl od výrobních podniků) má téměř každý poměrně velkou možnost a často i povinnost se aktivně účastnit každodenního ekonomického rozhodování. Až příště budeme opět přijímat rozhodnutí, které souvisí s ekonomickým fungováním katedry, ústavu či fakulty, zkusme si tyto elementární skutečnosti připomenout. Pokud to budeme dělat častěji než dosud, nebyl tento článek napsán zbytečně.

TOMÁŠ SOCHOR

Vydané spisy, skripta a sborníky

Název: **Informace o studiu**
Podnázev: Akademický rok 2003–2004
Úvod: Doc. PhDr. Eva Mrhačová, CSc.
Redaktoři: PhDr. Danuše Matýsková, Mgr. Rostislav Černý
Techničtí redaktoři: Ing. Petr Brzezny, Ing. Jaroslav Švehlák
Nakladatel: Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě
Rok vydání: 2003
Pořadí vydání: první
Rozsah: 216 stran
Vazba: brožovaná
Doporučená cena: 60 Kč
ISBN 80-7042-627-6

Anotace:
Publikace obsahuje základní informace o vedení FF OU a o profilu pracovišť fakulty, Harmonogram akademického roku 2003/04 na FF OU, Studijní a zkušební řád FF OU a další vnitřní předpisy FF OU a zvláště studijní plány jednotlivých oborů, které realizuje FF OU.

Filmový klub „SLUNEČNICE SE DIVÍ“

vždy v úterý v 17.50 hodin

v učebně E 24

PROGRAM – zimní semestr 2003

✪ 4. 11. NEHRAJE SE!!!

IV. bohemistický večírek

BARTOVSKÁ HARENDA

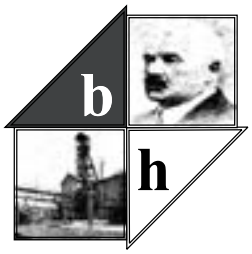

Kde: klub PROSTOR-TANČÍRNA (nábřeží u Sýkorova mostu)
Kdy: začátek v 19:30 hodin

Program:
- „Milenec paní Gebauerové“ (divadelní kus)
- Toponomastíme (didaktický kus)
- Hudební a taneční čísla
- Scénky
- Po skončení programu již tradiční rockotéka až do rána

Zveme všechny: studenty, bohemisty, nebohemisty, strukturalisty…

❍ cyklus „Americký filmový muzikál“ ❍

✪ 11. 11. The Wall
(Alan Parker, 95 min., VB/1982)
Kultovní film založený na hudbě Pink Floyd. Vzpomínky rockového zpěváka Pinka ve formě snu pod vlivem drog. Ve filmu se kříží realita s nočními můrami. Kritika školského systému, ideologií a diktatur ve jménu čehokoliv.

✪ 18. 11. Jesus Christ Superstar
(Norman Jewison, 128 min., USA/1973)
Filmová verze slavné rockové opery Andrew Lloyd Webbera a Tima Rice o posledních dnech Ježíše Krista, jeho cestě k ukřižování, vyprávěna Jidášem.

✪ 25. 11. West Side Story
(Robert Wise a Jerome Robbins, 153 min., USA/1961)
Příběh Romea a Julie v podobě muzikálu, který se odehrává v New Yorku na pozadí války gangů v padesátých letech 20. století. Elektrizující hudba Leonarda Bernsteina a Stephena Sondheima s vynikající choreografií J. Robbinse.

☺ zachovejte nám přízeň i nadále ☺

Malá galerie studentů Ostravské univerzity
Malby Natálie Půrkové (katedra výtvarné tvorby PdF OU)